

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra lesní těžby

**Průzkum a návrh tras pro sportovní a rekreační využití v zájmovém
území CHKO Blaník**

Bakalářská práce

Autor: Hana Petrásková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Volný

2014

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra lesní těžby

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Petrásková Hana

Hospodářská a správní služba v lesním hospodářství

Název práce

Průzkum a návrh tras pro sportovní a rekreační aktivity v CHKO Blaník

Anglický název

The survey and design of trails for sports and recreational activities in the PLA Blaník

Cíle práce

Průzkum současného stavu pozemních komunikací ve zvolených částech území CHKO Blaník
Srovnání stavu pozemních komunikací v jednotlivých částech zvoleného území
Návrh případných změn a úprav současných tras v částech zvoleného území

Metodika

Rešeršní rozbor

Literární rozbor tuzemské a zahraniční literatury
Rozbor platných právních předpisů a norem ČR s důrazem na CHKO a ochranu přírody
Charakteristika zvolených území (popis území, zpřístupněnost, turistická atraktivita)
Význam LDS pro turistické a sportovní aktivity (výhody a nevýhody)

Terénní průzkum

Zdokumentování současného stavu zvolených území v CHKO Blaník

Výsledky

Popis současného stavu a vybavenosti sítě pozemních komunikací v zájmovém území
Srovnání zvolených částí v rámci CHKO Blaník

Harmonogram zpracování

duben až červen 2013 - zajištění vhodné literatury a podkladových materiálů
červenec až říjen 2013 - terénní průzkum zvoleného území
listopad 2013 - předložení současného stavu a zjištěných údajů
únor 2014 - předložení zpracovaných výsledků a návrhu změn
březen 2014 - kontrola a dokončení práce
19. dubna 2014 - termín odevzdání kompletní svázané práce

Rozsah textové části

Rozsah textové části 30 - 40 stran formátu A4, doplněn příslušnými mapovými a grafickými přílohami.

Klíčová slova

turistika, sport, zpřístupnění lesa, lesní cesty

Doporučené zdroje informací

MZe ČR. Technická doporučení pro lesní dopravní síť, Lesnická práce s.r.o., 2000. 41 s. ISBN 80-86386-09-0.
Mze ČR. Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství ČR v roce 2010. Těšnov 17, 117 05 Praha 1, 128 s., ISBN 978-80-7084-995-8.
KLČ P., ŽÁČEK J. Výstavba, rekonstrukce a modernizace lesní dopravní sítě. Kostelec nad Černými lesy, Lesnická práce s.r.o., 2006, 152 s. ISBN 80-86386-20-1.
HÁJEK, T., JECH, K. Kulturní krajina, aneb, Proč ji chránit?: téma pro 21. století. Ministerstvo životního prostředí, 2000, 243 s. ISBN 80-72121-34-0
HANÁK K., et al. Stavby pro plnění funkcí lesa. ČKAIT, s.r.o., Sokolská 15, Praha 2, 2008, 304 s. ISBN 978-80-87093-76-4.
HANÁK, K.: Zpřístupnění lesa: vybrané statě II., Brno, 1995, 100s. ISBN 80-71571-80-6
MAKOVNÍK Š., ET AL.: Inžinierske stavby lesnicke, Príroda, Bratislava 1973, 710 stran. ISBN 64-103-73.
Zákony, vyhlášky a platná legislativa. (Zákon č. 289/1995 Sb. o lesích, Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky)
Platně ČSN (ČSN 73 6100-1 Názvosloví pozemních komunikací, ČSN 73 6108 LDS, ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací)
Technické podmínky (TP 170 Navrhování vozovek pozemních komunikací, TP 179 Navrhování komunikací pro cyklisty, TP 82 Katalog poruch netuhých vozovek, Katalog vozovek polních cest,)
Dokumentace pro dané území, (územní plán, LHP apod.)
Články v odborných časopisech (Zprávy lesnického výzkumu, Lesnický časopis- Forestry Journal, Journal of FOREST SCIENCE a další)
Články ve sbornících (Lesnické stavby v krajině a jejich rekreační využití, Zvolen, 2008. Lesnické stavby v krajině, Zvolen, 2009. Lesnické stavby a jejich perspektivy Praha, 2007. Stavby a krajina, Praha, 2005 a další...)
Databáze Scopus [online] <http://www.scopus.com/home.url>
Web of Knowledge [online] <http://apps.webofknowledge.com/>

Vedoucí práce

Volný Ctibor, Ing.

Termín odevzdání

duben 2014

doc. Ing. Alois Skoupý, CSc.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D.
Děkan fakulty

V Praze dne 14. 10.13

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Průzkum a návrh tras pro sportovní a rekreační aktivity v CHKO Blaník“ vypracovala samostatně pod vedením ing.Ctirada Volného a použila jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědoma, že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č.111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.“

V Hrazené Lhotě 20.4.2014

.....
Hana Petrásková

Poděkování: Na tomto místě bych chtěla poděkovat zejména Ing. Ctiradovi Volnému za ochotu, odborné rady a za odborné vedení při psaní bakalářské práce. Dále děkuji panu RNDr. Lubomíru Hanelovi, vedoucímu CHKO Blaník za užitečné i praktické rady a zkušenosti a poskytnutí klíčových materiálů, použitých v této práci a v neposlední řadě mé rodině za její trpělivost.

Abstrakt:

Tématem práce je průzkum současného stavu pozemních komunikací v Chráněné krajinné oblasti Blaník, s ohledem na jejich rekreační a sportovní využití, především pro pěší turistiku a cykloturistiku. Průzkum byl zaměřen na analýzu současného stavu tras pro cyklisty a pro pěší turisty v zájmovém území, jejich technický stav a vybavenost potřebným inventářem (lavičky, odpočívadla, odpadkové koše, stojany na kola...), jejich značení a posouzení významu lesní dopravní sítě pro tyto sportovní a rekreační účely.

Bylo zjištěno, že hustota turistických tras pro pěší i cyklisty je dostačující ale vybavenost a technický stav nejsou na uspokojivé úrovni.

Lesní cesty jsou v nejnavštěvovanějších místech regionu, kterými je zcela jistě Velký Blaník a jeho okolí, naprosto zásadní, po jiných než lesních cestách nemá turista možnost tato místa navštívit.

Klíčová slova: Turistika, sport, zpřístupnění lesa, lesní cesty

Abstract:

The theme of this thesis is the research of the present condition of the land thoroughfares in the protected landscape area Blaník having consideration for its recreational and sporting use, especially for hiking and cyclist tourism. The research was aimed at an analysis of the present state of routes for cyclist and hikers in the interested territory, their technical condition and facilities with required inventory (benches, rests, dustbins, bicycle-stands etc.), their tourist marks and the consideration of the forest traffic nets' meaning for this sporting and recreational purpose.

It was found out that the density of turistic routes for hikers and cyclist is sufficient but the facilities and the technical condition aren't on the satisfying level.

The forrest paths are in the most visited places of region, which definitely are Velký Blaník and its surroundings, totally necessary because tourist has no other possibility how to visit these places.

Key words: Tourism, sport, making accessible to forest, forest paths

Obsah

1. Úvod	10
2. Cíle	11
3. Literární rozbor	12
3.1. Turistika	12
3.1.1 Turistika v České republice	12
3.1.2 Turistika zahraniční	16
3.2. Rozbor platných právních předpisů a norem ČR s důrazem na CHKO a ochranu přírody	18
3.2.1. CHKO a ochrana přírody a krajiny	18
3.2.2 Lesní dopravní síť v právních předpisech a normách.....	22
3.2.3 Stezky, pěšiny, polní cesty a cyklotrasy v právních předpisech a normách	24
4. Chráněná krajinná oblast Blaník	27
4.1. Popis území	27
4.2. Lesy a lesní hospodářství	31
5. Charakteristika sportovních a rekreačních aktivit v zájmovém území	34
5.1. Charakteristika aktivit	34
5.2. Turisticky atraktivní cíle	36
5.3. Zřístupněnost.....	37
6. Metodika	41
7. Výsledky	43
7.1. Turistické trasy na území CHKO Blaník	43
7.2. Popis značení, současného stavu a vybavenosti pozemních komunikací v zájmovém území	52
7.3. Srovnání zvolených částí v rámci CHKO Blaník	54
7.4. Návrh případných změn nebo úprav současných tras a jejich vybavenosti	56
8. Diskuse	58
9. Závěr	62
10. Seznam literatury	63
11. Přílohy	66

Seznam tabulek, obrázků a grafů

Tabulky:

Tabulka č.1 – zastoupení dřevin na území CHKO Blaník

Tabulka č.2 - zastoupení kategorií lesa na území CHKO Blaník

Tabulka č.3 – vlastnictví lesa na území CHKO Blaník

Tabulka č.4 – turistické trasy pro pěší a jejich délka po jednotlivých druzích komunikací

Tabulka č.5 – naučné stezky a jejich délka po jednotlivých druzích komunikací

Tabulka č.6 – cyklistické trasy značené a jejich délka po jednotlivých druzích komunikací

Tabulka č.7 – cyklistické trasy doporučené a jejich délka po jednotlivých druzích komunikací

Tabulka č.8 – evidované lesní cesty na Malém Blaníku

Tabulka č.9 – evidované lesní cesty na Velkém Blaníku

Obrázky:

Obrázek č.1 – značení turistických tras pro pěší

Obrázek č.2 – značení cykloturistických tras

Obrázek č.3 – značení cykloturistických tras

Obrázek č.4 – mapa Chráněné krajinné oblasti Blaník

Obrázek č.5 – mapa značených turistických tras

Obrázek č.6 – mapa značených a doporučených cyklistických tras

Obrázek č.7 – mapa evidovaných lesních cest na Velkém a Malém Blaníku

Grafy:

Graf č.1 - znázornění povrchů komunikací jednotlivých turistických tras

1. Úvod

Chráněná krajinná oblast Blaník má vzhledem ke své poloze ve středních Čechách, dobré dopravní dostupnosti a řadě atraktivních míst, vysoký rekreační potenciál. V dnešní velmi uspěchané a hektické době mnoho městských lidí upřednostňuje aktivní odpočinek tj. jízdu na kole, procházky, turistiku, běh na lyžích, atd., před pasivním odpočinkem doma u televize. Lidé utíkají z hlučných a smogem zasažených měst na venkov za klidem a čistým vzduchem. Pro tyto účely je velmi důležitá dopravní infrastruktura, ať už jde o hlavní silniční tahy a komunikace, kterými se lze k místu rekreace a odpočinku dostat, tak i o vlastní komunikace určené pro pěší turisty a cykloturistiku.

Území CHKO je k rekreaci využíváno celoročně, ale letní sezóna, s ohledem na klimatické podmínky území, výrazně dominuje. Z hlediska délky rekreace je oblast masivně využívána pro krátkodobou, především polodenní nepobytovou rekreaci. Víkendová a celotýdenní rekreace je v menší míře provozována ve stávajících rekreačních chatách a chalupách, popřípadě penzionech a ubytovnách.

Třetina území je pokryta lesy, a proto byl předmětem průzkumu i stav stávajících lesních cest a jejich možné využití pro turistické a sportovní aktivity.

2. Cíle

Hlavním cílem práce byl průzkum současného stavu pozemních komunikací na území CHKO Blaník, jejich technického stavu a vybavenosti s ohledem pro sportovní a rekreační aktivity. Toto území o velikosti 41 km² je protkáno všemi druhy komunikací od hlavních tahů tj. silnice II. třídy, přes místní komunikace, polní cesty a díky Velkému a Malému Blaníku i mnoha lesními cestami a pěšinami. Zvláštností CHKO Blaník je to, že se zde nenachází tratě pro vlak, je to území bez železničního spojení.

Dalšími cíli práce bylo porovnání technického stavu a vybavenosti komunikací a turisticko-sportovních aktivit v jednotlivých částech zvoleného území a mělo být provedeno posouzení případné potřeby návrhů změn nebo úprav stávajících tras pro turisty a cyklisty a jejich vybavenosti potřebným inventářem.

3. Literární rozbor

3.1. Turistika

3.1.1 Turistika v České republice

Turistika je zájmová činnost spočívající v krátkodobém cestování a poznávání prostředí, krajiny, památek zvyků a lidí (Mejstřík, 2003).

Základní rekreační aktivitou s nejdelší historií je v České republice pěší turistika. (Hušek a Vitek, 2013).

V současné době patří mezi hlavní letní turistické aktivity u nás právě zmiňovaná pěší turistika, velkou oblibu získává i cykloturistika a v posledních letech se výrazně rozvíjí hipoturistika (turistika na koních). Mezi hlavní zimní aktivity patří běžecké a sjezdové lyžování a další sporty spojené s lyžemi a snowboardy.

Současná turistika v ČR je na poměrně vysoké úrovni a to především turistika pěší a v zimním období běžecké a sjezdové lyžování. Velmi dobrá je i úroveň značení pěších turistických tras a běžeckých tratí, o které se na celém území ČR stará Klub českých turistů (KČT, c 2011-2014).

Dlouhá historie rekreace a různých druhů sportů na území České republiky je úzce spjata i s chráněnými územími, která zde postupně vznikala. Díky tomu mají orgány ochrany přírody vždy vcelku jasnou představu, jaké aktivity provozované lidmi při rekreaci a sportu jsou přínosné, u kterých je negativní vliv zanedbatelný a kdy je třeba přikročit k omezením nebo zákazům. Vývoj však přináší nové způsoby provozování sportovních a rekreačních aktivit a někdy i úplně nové disciplíny, se kterými zatím zkušenosti chybějí nebo jsou velmi omezené. Zároveň se zásadně mění (zvyšuje) jejich intenzita (Hušek a Vitek, 2013).

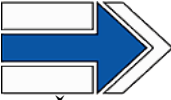

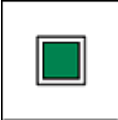

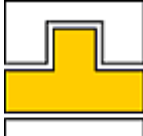

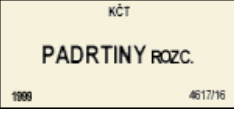
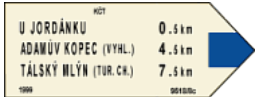
Cyklistika – obecně jízda na jízdním kole má mnoho podob: závodní cyklistika versus cykloturistika, silniční/horská/sjezdová (downhill) kola aj. V 90. letech 20. století nastal celosvětový boom horských kol, což v průběhu dvaceti let zcela změnilo charakter nejen trhu s jízdními koly, ale také návštěvnosti přírody. V Klubu českých turistů vzniká sekce cyklistiky a zavádí se zvláštní značení cyklotras a cykloturistických tras. Fatálně se množí projekty na budování asfaltových

cyklostezek v dosud málo zasažených územích, vnášení městských urbanizačních prvků do přírody (osvětlení, lavičky a koše na odpočívadlech, přemostění drobných periodických toků apod.). Na druhé straně se objevuje aktivita České mountainbikové asociace (www.cemba.cz) při zřizování přírodě blízkých stezek jako nízkonákladové alternativy lépe odpovídající současným zájmům terénně cyklistické veřejnosti. Rozvíjí se nejen síť prodejců a servisů kol, ale také certifikované ubytování pro cyklisty (www.cyklistevitani.cz). Cyklistika má od roku 2010 vlastní monotematický veletrh (For Bikes, Praha). V současnosti dokonce počet cyklistů mnohde převažuje nad pěšími turisty. Rozdíly mezi oběma skupinami jsou v dostupnosti odlehlých míst a v rozložení počtu návštěvníků v průběhu dne (Hušek a Víttek, 2013).

Druhy a značení turistických cest pro pěší

Česká republika má jednu z nejhustších a nejpropracovanějších sítí turistických cest, oblast CHKO Blaník nevyjímaje. K jejich značení se nejvíce používá pásová turistická značka, která je většinou malovaná olejovými malbami na stromy, sloupy nebo jiné výrazné objekty v terénu. Pásová značka má rozměry 100 x 100mm a tvoří jí dva vodorovné bílé pruhy, mezi nimiž je jeden pruh barevný. Používané jsou základní barvy, tedy červená, zelená, modrá a žlutá. Barva by měla signalizovat druh a náročnost trasy (KČT, c 2011-2014).

Obrázek č.1 – značení turistických tras pro pěší

 <p>Pásová značka</p>	 <p>Šipka</p>	 <p>Vícebarevná značka</p>
 <p>Místní značka</p>	 <p>Koncová značka</p>	 <p>Odbočka k vrcholu či vyhlídce</p>
 <p>Odbočka ke zřícenině hradu či jiného objektu</p>	 <p>Odbočka ke studánce nebo pramenu</p>	 <p>Odbočka k jinému zajímavému objektu</p>
 <p>Značení naučné stezky</p>	 <p>Turistická tabulka</p>	 <p>Turistická směrovka</p>

(zdroj: ((KČT, c 2011-2014))

Kromě pásových značek se pro vyznačení turistických tras používají tzv. psaníčka. Tyto značky tvoří čtverec opět o velikosti 100 x 100mm, který je rozdělen na dva shodné trojúhelníky. Spodní trojúhelník je vždy bílý, horní trojúhelník je proveden v jedné ze základních barev. Psaníčka se používají pro vyznačení místních tras a většinou bývají kratší než trasy vyznačené pásovými značkami (KČT, c 2011-2014).

Zvláštním druhem turistických tras jsou naučné stezky, které jsou v určitých místech doplněny o sérii informačních tabulí. Tyto tabule obsahují většinou krátký popis přírodovědných, historických nebo kulturních zajímavostí vztahujících se k okolní krajině doplněný o fotografie, tabulky či grafy. Dále zde bývá mapka s průběhem celé naučné stezky a pořadové číslo zastavení. Symbolem, používaným

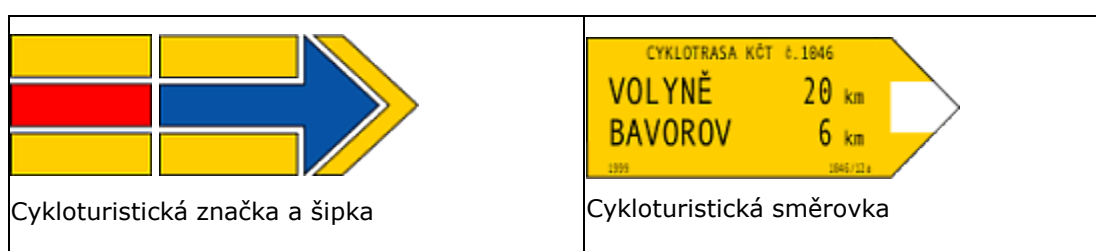
pro vyznačení naučné stezky je šikmý zelený pruh v bílém čtvercovém poli (Kol., 2001). V případě většího množství naučných stezek v krajině bývá pro přehlednost tento symbol proveden i v jiných barevných variantách (nejčastěji žlutý pruh) nebo doplněn symbolickým piktogramem (např. symbol jehličnaté větvičky u lesní naučné stezky).

Každá vyznačená turistická trasa má přidělené čtyřmístné unikátní číslo, jehož počáteční číslice odpovídá použitému barevnému značení a druhu trasy. Za tímto číslem bývala dříve ještě uváděna vzdálenost trasy od jejího počátku, oddělená od označení trasy lomítkem.

Druhy a značení cyklistických tras

Z důvodu vzrůstající popularity cyklistiky začal Klub českých turistů od roku 1997 vyznačovat speciální trasy pro cyklisty. K tomuto účelu byla vytvořena cyklistická pásová značka, což je vlastně obdoba turistické pásové značky. Hlavním rozdílem je v provedení dvou krajních pruhů žluté barvy. Pro provedení vnitřního pruhu je pak použita modrá, červená, zelená nebo bílá barva. Značka je také větší, 140 x 140mm, aby byla v terénu při jízdě dobře viditelná (KČT, c 2011-2014).

Obrázek č. 2 – značení cykloturistických tras

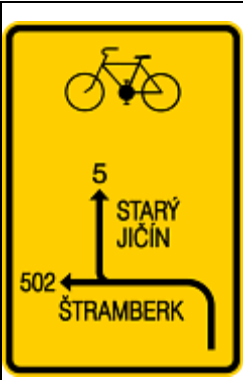

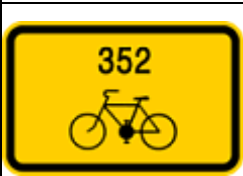
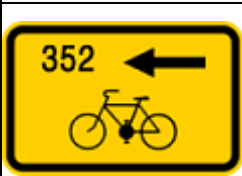
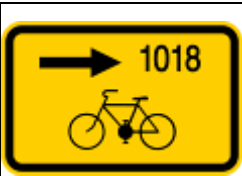

(zdroj: (KČT, c 2011-2014))

Druhým, dnes již mnohem rozšířenějším typem značení pro cyklisty je speciální směrové dopravní značení, které bylo zavedeno vyhláškou č.30/2001 Sb. Značení je velmi podobné běžným dopravním značkám. Na žlutém pozadí je vždy vyobrazen symbol kola a číslo cyklotrasy, které může být jedno až čtyřciferné. Podle

počtu číslic jsou cyklotrasy rozdělené do čtyř základních tříd, kde počet číslic odpovídá třídě, do které je trasa zařazena. Cyklotrasy jsou ty, které vedou po silnicích, dobrých místních a účelových komunikacích. Jejich značení je podobné jako u silničního značení pro motorová vozidla. Používají se tři základní cykloznačky: Návěst před křižovatkou, Směrová tabule a Směrová tabulka. Na všech najdete symbol kola, číslo dané trasy a na směrových tabulích i kilometrové vzdálenosti k dalším cílům na trase. Umisťují se stejně jako dopravní značky před každou křižovatkou nebo odbočkou cyklotrasy (KČT, c 2011-2014).

Obrázek č. 3 – značení cykloturistických tras

		
<p>IS Návěst před křižovatkou</p>	<p>20 IS Směrová tabule s dvěma cíli</p>	
		
<p>IS Směrová tabulka přímo</p>	<p>21a IS Směrová tabulka vlevo</p>	<p>21b IS Směrová tabulka vpravo</p>

(zdroj: (KČT, c 2011-2014))

3.1.2 Turistika zahraniční

Turistická aktivita v nejbližších sousedících státech k zájmové oblasti CHKO Blaník:

Rakousko

Přitažlivost Rakouska spočívá v jeho přírodních podmínkách především v alpské horské a vysokohorské oblasti. Mezinárodní cestovní ruch je zde soustředěn především do malých i velkých alpských středisek. Ta jsou v letní sezóně využívána k výletům a pěší turistice v pestrém horském a vysokohorském terénu s ledovcovou modelací, se zbytky zalednění a s jezery mezi příkrými horskými svahy. Uplatňuje se zde i náročné horolezectví a vodní turistika. (Orieška, 2010).

Množství ledovcových jezer zvyšuje malebnost rakouské krajiny. Složky živé a neživé přírody vytvářejí na území Rakouska mozaiku různorodých krajinných typů a proto stojí ochrana přírody v popředí zájmu rakouské veřejnosti (Hrala, 2002).

Do rakouských lesů, které jsou ze tří čtvrtin v soukromém vlastnictví, je zákonem garantován volný vstup. Pro turistiku je legálně možné používat pouze vyznačené trasy a stezky. Značení provádí a spravuje Österreichischer Alpenverein, Rakouský alpský turistický svaz, založený ve Vídni roku 1862. Využití lesních cest (Forststrasse) a privátních stezek je ze zákona zakázáno. Rekreační a turistické letní a zimní využití jinak vždy vyžaduje povolení vlastníka pozemku. Regulární trasy jsou označovány směrovkami. Na nich je uvedena vzdálenost časovým údajem a cíle označeny červenými nebo černými proužky (Orieška, 2010).

Slovensko

Hlavní turistický a rekreační význam na Slovensku mají Vysoké a Nízké Tatry, které poskytují pestré a atraktivní podmínky pro cestovní ruch s širokou škálou možností pro krátkodobé i dlouhodobé pobyty turistů a rekreatantů. Základem pro to jsou především morfologické a klimatické podmínky (Orieška, 2010).

Převažující vysokohorský terén je využíván pro náročnou turistiku a horolezectví. Klimatické podmínky jsou příznivé pro sport, rekreaci a lázeňskou léčbu. Příznivější podmínky jsou hlavně v zimním období (Hrala, 2002).

Podmínky pro pobyt v lese a chráněném území upravuje na území Slovenska lesní zákon novelizovaný v roce 2007. Formulace zákona nejsou vždy přesné a dochází k jeho různým výkladům. Obecně lze říci, že pro turistické a sportovní aktivity v lesích a chráněných územích platí podobná pravidla jako v České

republice. Způsob značení turistických cest a tras je shodný jako v Česku. Liší se pouze tím, že vzdálenosti jsou uváděny v časových údajích s přesností na čtvrt hodiny, nikoliv v kilometrech. Tato odlišnost však trvala i po celou dobu existence společného Československa. Po rozdělení Československa v roce 1993 pokračuje v péči o turistické značení Klub slovenských turistov (KST, 2014).

3.2. Rozbor platných právních předpisů a norem ČR s důrazem na CHKO a ochranu přírody

3.2.1. CHKO a ochrana přírody a krajiny

Co je Chráněná krajinná oblast je uvedeno v ustanovení § 25 odst. 1 zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění: „Rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení, lze vyhlásit za chráněné krajinné oblasti“. Dále tento zákon v § 33 upravuje pojem Přírodní rezervace: „Menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast“ a pojem Přírodní památka podle § 36: „Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který podle přírody formoval svou činností člověk.“ (Česko, 1992).

K přesnějšímu určení způsobu ochrany přírody byly v CHKO Blaník vymezeny 4 zóny odstupňované ochrany přírody, přičemž první zóna má nejpřísnější režim ochrany.

Podle zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny je na území první zóny CHKO zakázáno:

- a) umisťovat a povolovat nové stavby
- b) povolovat a měnit využití území

c) měnit současnou skladbu a plochy kultur, nevyplývá-li změna z plánu péče o CHKO

d) hnojit pozemky, využívat kejdu, silážní šťávy a ostatní tekuté odpady

e) těžit nerosty a humolity

Na území první a druhé zóny CHKO je dále zakázáno:

a) hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit podstatné změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů anebo nevratně poškozovat půdní povrch, používat biocidy, měnit vodní režim či provádět terénní úpravy značného rozsahu

b) zavádět intenzivní chovy zvířete, například obory, farmové chovy, bažantnice

c) pořádat soutěže na jízdách kolech mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody (Česko, 1992).

Na celém území CHKO je zakázáno:

a) zneškodňovat odpady mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody

b) tábořit a rozdělávat ohně mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody

c) vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými přívěsy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, kromě vjezdu a setrvání vozidel orgánů státní správy, vozidel potřebných pro lesní a zemědělské hospodaření, obranu státu a ochranu státních hranic, požární ochranu a zdravotní a veterinární službu

d) povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů

e) používat otrávených návnad při výkonu práva myslivosti

f) stavět nové dálnice, sídelní útvary a plavební kanály

- g) pořádat automobilové a motocyklové soutěže
- h) provádět chemický posyp cest
- i) měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany CHKO (Česko, 1992).

Obecná pravidla pro chování v Chráněné krajinné oblasti Blaník:

- a) táboření a rozdělávání ohňů v přírodě včetně bivakování je možné jen na vyhrazených označených tábořištích
- b) horolezectví a tábory všech druhů je možno provozovat jen se souhlasem Správy CHKO Blaník
- c) veřejné a hromadné akce mimo zastavěné části obcí a místa k této činnosti určená musí být předem projednány se Správou CHKO Blaník (např. přespolní a orientační běhy)
- d) při pohybu v CHKO Blaník úmyslně nepoškozujte rostlinstvo, nechtejte a nerušte nadměrným hlukem živočichy
- e) své odpadky si odnese s sebou, do přírody nepatří. Pokud najdete na cestě odpadek po nevychovaném návštěvníkovi, zvedněte jej a odnese, děkujeme vám
- f) není možné vjíždět vozidly mimo veřejné cesty, pro parkování použijte vyhrazená parkoviště
- g) nepoškozujte označení chráněných území, turistických cest, naučných stezek a ostatní informační zařízení. Bylo vybudováno nemalými náklady a slouží všem
- h) v přírodních rezervacích a přírodních památkách se pohybujte po vyznačených turistických cestách nebo naučných cestách a veřejných cestách. Pohybem mimo cesty můžete poškodit cenné semenáčky lesních dřevin nebo chráněné květiny. (AOPK, 2007).

Veškeré stavby cest, cyklostezek, informačních zařízení a tabulí, inventáře (lavičky, odpadkové koše, přístřešky...), ale i domy, rybníky, tůň atd. na území CHKO podléhají povolovacímu řízení obecného nebo speciálního stavebního úřadu podle stavebního zákona č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu,

v platném znění (dále jen „stavební zákon“), podle zákona č.13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění (dále jen „silniční zákon“) a zákona č. o vodách, v platném znění (dále jen „vodní zákon“). Při těchto vedených řízeních je Správa CHKO Blaník dotčeným orgánem na úseku ochrany přírody a krajiny a ke každému stavebnímu záměru se vyjadřuje svým závazným stanoviskem (popř. rozhodnutím). Stavební úřad nesmí rozhodnout ve věci v rozporu s tímto závazným stanoviskem, musí ho plně respektovat a případné podmínky závazného stanoviska Správy CHKO musí být zahrnuty do rozhodnutí nebo jiného opatření (územní souhlas, ohlášení stavby...) stavebního úřadu. Správa CHKO Blaník má ve svých stanovách přesně zakotveno, jak a co se na území chráněné krajinné oblasti může stavět, aby byl zachován tzv. krajinný ráz. Krajinný ráz lze vysvětlit jako: zejména přírodní, kulturní a historickou charakteristiku určitého místa v krajině (§12 zákona o ochraně přírody a krajiny). Stanovené regulativy – typické stavební rysy pro novostavby, jsou například: obdélníkový půdorys staveb, jedno nadzemní podlaží, sedlová střecha s polovalbovou, tašková krytina, jednoduchý tvar oken i oplocení. Při stavebních úpravách stávajících staveb musí být zachován tvar a proporce a především zajímavé architektonické detaily. Cílem ochrany krajinného rázu není úplná neměnnost krajiny nebo architektury, ale udržení stylové návaznosti na místní tradici (AOPK, 2009).

Dále legislativa České republiky pamatuje na ochranu přírody a krajiny možností vzniku Občanských sdružení. Tato občanská sdružení, v jejichž stanovách je ochrana přírody a krajiny, se za podmínek uvedených v § 70 zákona č.114/1992 Sb. mohou stát účastníky správních řízení vedených správními úřady (stavební úřady, obce v případě kácení dřevin rostoucích mimo les, atd.) těchto řízení se zúčastňovat, nahlížet do spisu vedeného ve věci, vznášet námítky, popřípadě se odvolávat a to vše za účelem ochrany přírody a krajiny.

Na území CHKO Blaník působí tato občanská sdružení:

- Svaz ochrany přírody a krajiny se sídlem ve Světlé č.p.3, 256 01 Louňovice pod Blaníkem, předseda ing.Petr Skála (bývalý vedoucí Správy CHKO Blaník)

- Přátelé bájně hory Blaník se sídlem v Karhuly č.p.1, 257 08 Načeradec, předsedkyně Karolína Josková
- Český svaz ochránců přírody se sídlem ve Vlašimi, Pláteníkova č. p. 264, 258 01 Vlašim, předseda Pavel Pešout

3.2.2 Lesní dopravní síť v právních předpisech a normách

Lesní cesty jsou nezbytnou a důležitou součástí lesů a lesního hospodářství, a to bez ohledu na jejich hlavní účel. Hospodaření v lesích, těžba dřeva, myslivost, rekreační aktivity – to vše vyžaduje zpřístupnění vhodnou a dostatečnou sítí lesních cest. Lesní dopravní síť je podle normy ČSN 73 6108 definována takto: „dopravní zařízení všeho druhu sloužící k propojení lesních komplexů se sítí veřejných komunikací, k přiblížování a odvážení dříví a jiných produktů z lesa, k dopravě osob a materiálu v souvislosti s hospodařením v lese, popř. i k jiným účelům; součástí lesní dopravní sítě jsou i lesní skládky“ (ČSN 73 6108, 1996).

Všeobecné zásady pro volbu tras lesní dopravní sítě

Každá trasa prvku lesní dopravní sítě musí vyhovovat požadavkům:

- Lesnickým
- Technickým
- Ochrany životního prostředí
- Ekonomickým

Trasa lesní cesty se navrhuje tak, aby vyhovovala požadavkům řádného hospodaření v lese i jeho ochraně a minimalizovala narušení porostů. Trasa lesní cesty se navrhuje se zřetelem k průběhu ostatních lesních a veřejných pozemních komunikací. Trasa lesní cesty má podchycovat co největší plochu lesa a musí plně vyhovovat co do směru a sklonu. Trasy lesních cest také musí brát zřetel na propojení se sítí nemotoristických komunikací (stezky, pěšiny) (ČSN 73 6108, 1996).

Podle dopravní důležitosti a účelu se lesní cesty dále dělí na:

„a) lesní cesty 1. třídy: odvozní cesty umožňující svým prostorovým uspořádáním a technickou vybaveností celoroční provoz návrhovým vozidlem (za předpokladu zimní údržby). Cesty jsou vždy opatřeny vozovkou z různých stavebních materiálů. Minimální šířka jízdního pruhu je 3,0m, volná šířka cesty minimálně 4,0m. Maximální podélný sklon nivelety cesty je 10%, v extrémních horských polohách na krátkých úsecích až 12%;

b) lesní cesty 2. třídy: odvozní cesty umožňující svým prostorovým uspořádáním a nezbytnou technickou vybaveností alespoň sezónní provoz návrhovým vozidlem. Povrch cesty se doporučuje podle únosnosti podložních zemin opatřit provozním zpevněním nebo jednoduchou vozovkou s prašným povrchem. Na únosných podložích mohou být i bez provozního zpevnění. Minimální šířka jízdního pruhu je 2,5m, volná šířka cesty minimálně 3,5m. Maximální podélný sklon nivelety cesty závisí na morfologii terénu, na druhu podložních zemin, jejich únosnosti a na druhu zpevnění povrchu. Nemá však přesáhnout hodnotu 12%;

c) lesní cesty 3. třídy: přibližovací cesty sloužící k vyvážení a přibližování dříví, sjízdné pro traktory, speciální vyvázečské a přibližovací prostředky. V příznivých podmínkách je možný průjezd terénních vozidel. Minimální volná šířka cesty je 3,0m. Omezujícím faktorem je podélný sklon, únosnost podložních zemin a jejich náchylnost k erozi. Povrch může být opatřen provozním zpevněním, částečným provozním zpevněním, anebo bez zpevnění. Technická vybavenost je omezena jen na zpevnění povrchu, zlepšení podloží a na nutné odvodnění;

d) lesní cesty 4. třídy: přibližovací cesty a přibližovací linky, které slouží k soustředování vytěženého dříví z porostu nebo části porostu. Jsou vedeny zpravidla po spádnicích. Povrch je vždy nezpevněný, zpravidla se neodstraňuje ani vrchní organická vrstva. Zemní práce se provádějí jen ve výjimečných případech. Šířka cesty je minimálně 1,5m; bez technické vybavenosti anebo jen s minimální technickou vybaveností (např. odvodnění);

e) lesní stezky: se navrhuje s parametry, které vyhovují účelu, kterému mají sloužit (např. cyklistické nebo jezdecké stezky). Povrch stezky může být zpevněn

odpovídajícím způsobem, anebo může být bez zpevnění. V nepříznivých terénních podmínkách musí být trasa zajištěna proti nepříznivým vlivům povrchové vody;

f) lesní pěšiny: se navrhuje s maximálním využitím současných tras a pěšin a tak, aby podchycovaly turisticky zajímavá místa v oblasti (kardinální body). Maximální podélný sklon závisí na morfologii terénu a na náchylnosti podložních zemin k poškození povrchovou vodou. Případné zajištění povrchu pěšin se provádí výhradně z přírodních materiálů (např. kamene, dřeva)“ (ČSN 73 6108, 1996).

Lesní stezky a pěšiny jsou v technické normě zmíněny, avšak není vyjasněn jejich vztah k pojmu „lesní cesta“ ani zařazení cest se smíšenou funkcí. Ani zákon o pozemních komunikacích ani zákon o pravidlech provozu lesní cesty jednoznačně nedefinují, technická norma předpokládá u lesní cesty význam pro hospodářskou správu lesa. Lesní stezky a lesní pěšiny rovněž blíže definovány nejsou; všechny lesní cesty, stezky i pěšiny mimo zastavěné území však podléhají podle Zákona o ochraně přírody a krajiny povinné evidenci u obecních úřadů a nesmějí být rušeny ani zřizovány bez souhlasu pověřeného obecního úřadu. Vzhledem k tomu, že pouhé vyšlapání pěšiny bez cílené stavební činnosti pravděpodobně nespadá pod pojem „zřízení“ a samovolný zánik cesty nespadá pod pojem „rušení“, mohou tak pěšiny fakticky snadno vznikat i zanikat bez souhlasu a vědomí úřadů (Wikipedie, 2014).

Podle ustanovení § 7 odst. 1 silničního zákona řadíme lesní cesty mezi takzvané účelové komunikace, které slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Obecné užívání účelových komunikací, tedy její veřejné užívání je zakotveno v § 19 odst. 1 silničního zákona a vlastník této komunikace musí strpět její užívání a umožnit na ni veřejný přístup. Příslušný silniční správní úřad, kterým je v těchto případech obec, může na návrh vlastníka účelové komunikace a po projednání s příslušným orgánem Policie České republiky upravit nebo omezit přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka (Česko, 1997).

3.2.3 Stezky, pěšiny, polní cesty a cyklotrasy v právních předpisech a normách

Stezka pro pěší neboli pěšina je místní nebo účelová komunikace pro pěší, provedena vyšlapáním určitého pruhu pozemku, bez jakýchkoliv stavebních úprav.

Dodatečně na ní mohou být provedeny místní zemní práce nebo nahodilé (nesouvislé) úpravy terénu (cempa. 2001.).

Polní cesta je v českých pravidlech silničního provozu zmíněna jako druh účelové komunikace. ČSN 73 6109 ji definuje jako účelovou komunikaci, sloužící zejména zemědělské dopravě a může plnit i jinou dopravní funkci, jako cyklistická stezka nebo stezka pro pěší, a charakterizuje ji jako směrově nerozdělenou komunikaci. Nazývají se tak nejen cesty mezi poli, ale i jinde ve volné krajině (nejde-li o lesní cestu) – přímou definici polní cesty však české zákony neobsahují. Obvykle se jako polní cesta označují zpevněné i nezpevněné komunikace v krajině, které nejsou evidovány jako silnice ani jako místní komunikace a umožňují provoz motorových vozidel; pokud neumožňují, označují se jako stezka nebo pěšina.

Pojmy „komunikace pro cyklisty“, „stezka pro cyklisty“ a „cyklistická trasa“ jsou vysvětleny v Technických podmínkách č. 179 takto:

- a) komunikace pro cyklisty je pozemní komunikace nebo její část, na které není zakázán provoz cyklistů
- b) cyklistická trasa je pozemní komunikace pro cyklisty upravená (dopravním značením případně i stavebně) pro provoz cyklistů (v označeném směru)
- c) stezka pro cyklisty je pozemní komunikace nebo její část určená pro provoz cyklistů. Označuje se dopravní značkou č.C 8a „Stezka pro cyklisty“ (Ministerstvo dopravy, 2013, TP č.179).

Zjednodušeně řečeno – cyklotrasa je trasa pro cyklisty označená orientačním dopravním značením a z hlediska zákona o pozemních komunikacích není druhem komunikace. Jde pouze o souvislé označení určité komunikace orientačním značením pro cyklisty. Takto označená komunikace musí být pochopitelně pro provoz cyklistů vhodná, musí být sjízdná za každého počasí (s výjimkou námrazy a sněhové pokrývky) také na cestovním kole i pro rodiny s dětmi, což si může vyžádat další dopravně-organizační, popř. stavební úpravy. Oproti tomu cyklostezka je komunikace nebo její část určená pouze pro provoz cyklistů a je označena dopravní značkou č.C 8a „Stezka pro cyklisty“ a dále značena dopravními značkami číslo IS 19, IS 20 a IS 21 „Směrové tabule pro cyklisty“. (vyhláška č.30/2001 Sb.) Automobilová a motocyklová značka je z ní vyloučena. Z toho vyplývá, že

cyklostezka by měla být zároveň vyznačenou cyklotrasou, cyklotrasa však cyklostezkou být nemusí.

4. Chráněná krajinná oblast Blaník

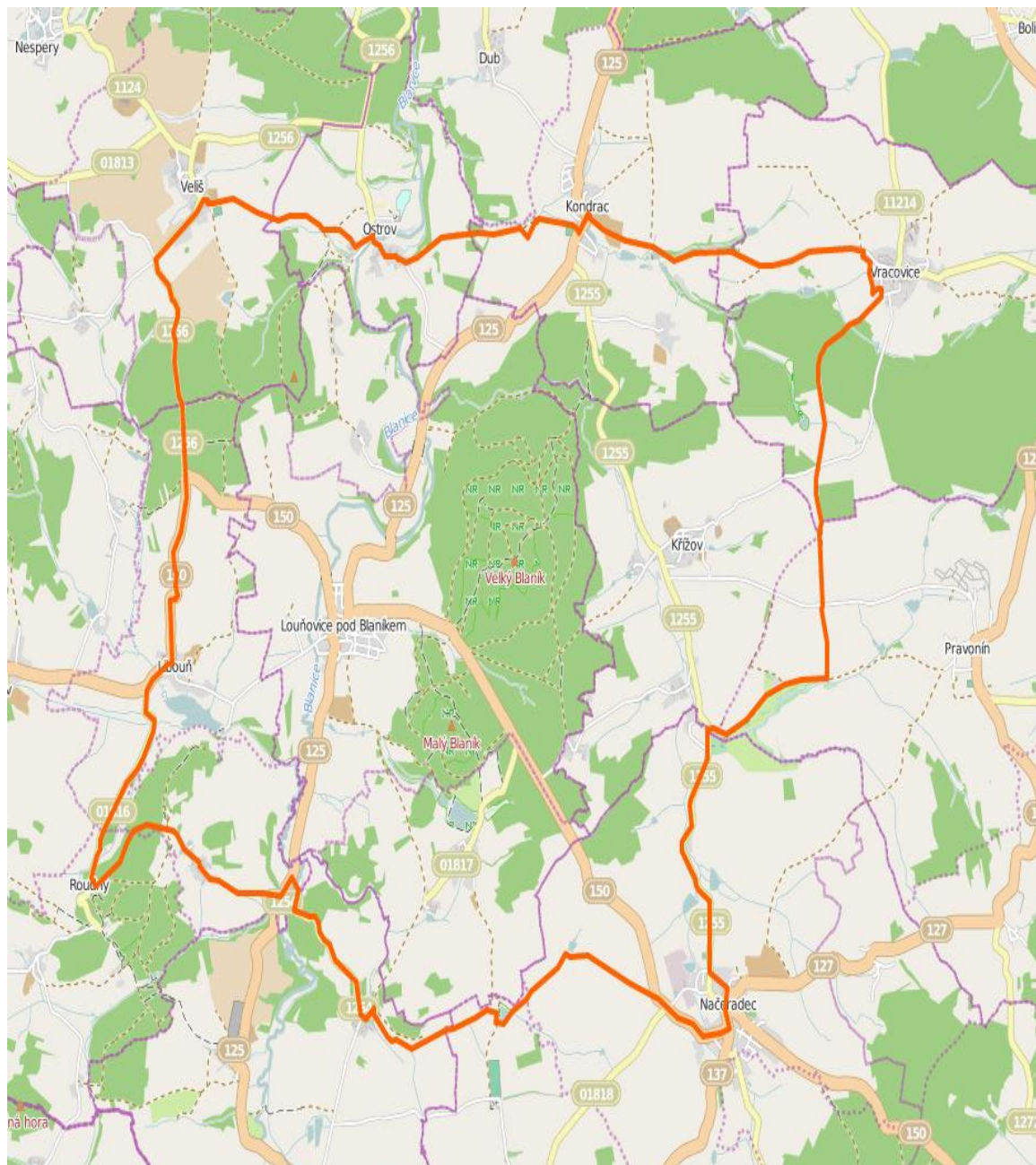
4.1. Popis území

Jižně od Vlašimi ve středočeském kraji se rozkládá na ploše 41 km² nejmenší chráněná krajinná oblast – Blaník. Je sice nejmenším velkoplošným chráněným územím v celé republice, ale i tak je plnohodnotnou a nedílnou součástí sítě chráněných území, sítě vytvářející kostru nejzachovalejších typů krajiny České republiky. Charakteristické pro zdejší krajinu je střídání lesů, polí, luk a menších rybníků spolu s typickými malými vískami a samotami. V sídlech nalezneme lidové chalupy, statky i vesnické zámečky. Dominantami sídel jsou sakrální stavby – kostely, v menších sídlech kapličky (AOPK, 2014).

CHKO Blaník leží v Načeradské vrchovině mezi obcemi Laby, Libouň, Veliš, Kondrac, Vracovice, Načeradec a Hrajovice (příloha č. 1 - mapa CHKO Blaník.). Dominantou a zároveň nejvyšším bodem tohoto území je téměř uprostřed ležící hora Velký Blaník s výškou 638m.n.m, naopak nejnižším bodem území je řeka Blanice v Ostrově, kde opouští CHKO, 366m.n.m. Geografická orientace: 49° 36' - 49° 40' N, 14° 48' - 56'E (AOPK, 2014).

Do CHKO patří svými správními územími nebo jejich částmi tyto obce: Veliš, Kondrac (Krasovice), Ostrov (Mrkvová Lhota), Vracovice (Částrovice), Pravonín (Křížov, Křížovská Lhota, Karhule, Lesáky), Načeradec, Louňovice pod Blaníkem (Býkovice, Rejkovice, Světlá, Hrajovice), Libouň, Laby.

Obrázek č.4: mapa CHKO Blaník

(zdroj: (OPENSTREETMAP, 2014)

CHKO bylo vyhlášeno Ministerstvem kultury České republiky výnosem č.j.17332/81 ze dne 29.prosince 1981. Hlavním důvodem pro její zřízení bylo zachování harmonické krajiny obklopující pověstmi opředenou horu Blaník (AOPK, 2014)

V CHKO se nacházejí tato maloplošná zvláště chráněná území:

- a) Přírodní rezervace (PR) – Velký Blaník, Malý Blaník a Podlesí
- b) Přírodní památka (PP) – Částrovické rybníky, rybník Louňov

Přírodní rezervace Velký Blaník

Lesní komplex na vrcholu Velkého Blaníku a Slepíčí skály severovýchodně od Louňovic pod Blaníkem, v Načeradecké vrchovině v katastrálním území Louňovice pod Blaníkem. Výměra 84,7 ha, nadmořská výška 468-631m, vyhlášena v roce 1992. Motivem územní ochrany jsou zachovalé bikové bučiny na balvanité suti vrcholové části Blaníku (Ložek, et al., 2005).

Přírodní rezervace Malý Blaník:

Lesní komplex na vrcholu Malého Blaníku jihovýchodně od Louňovic pod Blaníkem, v Načeradecké vrchovině v katastrálním území Louňovice pod Blaníkem. Výměra 12,7 ha, nadmořská výška 501-580m, vyhlášena v roce 1992. Motivem ochrany je zachovalý lesní komplex tvořený především bikovými bučinami (Ložek, et al., 2005).

Přírodní rezervace Podlesí

Pramenná louka Býkovického potoka a dva rybníky severně od obce Býkovice pod Blaníkem v katastrálním území Býkovice pod Blaníkem. Výměra 9,9 ha, nadmořská výška 474-486m, vyhlášena v roce 1993. Předmětem ochrany je významná mokřadní lokalita se dvěma rybníky a zrašeliněnými prameništěmi loukami s význačnými druhy rostlin a živočichů, především s rozchodníkem huňatým (Ložek, et al., 2005).

Přírodní památka Částrovické rybníky

Soustava rybníčků v mělkém údolí na Částrovickém potoce, 1km jihovýchodně od Vracovic v katastrálním území Vracovice. Výměra 3,56 ha, nadmořská výška 475m, vyhlášena v roce 2001. Přírodní rezervaci tvoří tři malé rybníčky obklopené komplexem prameništích rašelinných luk (Ložek, et al., 2005).

Přírodní památka Louňov

Rybniční ekosystém v katastrálním území Pravětice. Výměra 1,88 ha, nadmořská výška 454-456m, vyhlášena v roce 2001. Ekosystém zejména litorální s výskytem početných populací zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů např. škeble (Ložek, et al., 2005).

Natura 2000

V rámci celoevropské soustavy chráněných území Natura 2000 byly v CHKO Blaník vymezeny dvě evropsky významné lokality. Jednou z nich je Vlašimská Blanice (kód CZ 0213009), zahrnující nivu řeky Blanice a vymezená pro ochranu vydry říční, mihule potoční, velevruba tupého a páchníka hnědého. Evropsky významná lokalita Podlesí (kód CZ 0214014), je prostorově shodná se stejnojmennou přírodní rezervací a vznikla pro ochranu puchýřky útlé, vážky jasnoskvrnné a vrkoče útlého.

Vymezení dvou evropsky významných lokalit je uznáním přírodních hodnot CHKO Blaník na evropské úrovni (Blaník, 2008).

Klimatické podmínky:

Klimaticky je CHKO Blaník zařazeno do oblasti mírně teplé. Délka vegetačního období cca 150 dní, průměrná roční teplota 7,0°C, průměrné roční srážky 650mm (AOPK, 2014).

Vodopis:

Řeka Blanice (vlašimská), tekoucí z jihu na sever, tvoří přirozenou osu CHKO Blaník. Na několika místech vytváří přirozené prahy a peřeje. Blanice je příkladem neregulovaného meandrujícího toku s přirozeným vodním režimem pravidelných záplav. Nejvýznamnějším přítokem Blanice na území CHKO Blaník je potok Brodec, významný svým balvanovitým tokem v soutěsce mezi Slepíčí skálou a Kondrackou hůrou. Dále je zde mnoho drobných i několik větších rybníčních ploch až do 10ha rozlohy (rybník Strašík u Libouně). Až na výjimky jde o rybníky průtočné (AOPK, 2014).

Flóra

Hojně se zde vyskytují nejrůznější vodní a mokřadní rostlinná společenstva, která se nacházejí v rybnících a jejich okrajích, v potocích, na vlhkých lesních cestách a na podmáčených loukách. Velmi jsou zastoupená společenstva rákosin a vysokých ostřic (AOPK, 2014).

Fauna

Z hlediska živočichů jsou na území CHKO nejcennější stanoviště vázaná na vodu, vodní toky, rybníky, tůně, mokřady apod. Zajímavá je fauna lesů, především drobní živočichové jako pavouci, brouci a plži (AOPK, 2014).

4.2. Lesy a lesní hospodářství

Lesní hospodářství je jednou z lidských činností, které velmi ovlivňují stav přírody a krajiny v CHKO. Lesnatost CHKO Blaník se pohybuje blízko republikovému průměru a dosahuje cca 32% (AOPK, 2007).

Vlastnictví lesů v CHKO je velmi různorodé, nejvýznamnějším vlastníkem lesů je stát, jehož majetek je spravován Lesy České republiky s.p., Lesní správou Kácov. Organizačně jsou Lesy ČR ještě rozděleny na revíry, v rámci lesní správy zasahují do CHKO dva revíry. Obdobného podílu jako státní lesy dosahují majetky soukromých drobných vlastníků. V rámci CHKO je cca 230 vlastníků s rozlohou lesa menší než 1ha lesa a cca 130 vlastníků s rozlohou lesa od 1 do 5ha. Obecní majetky zařazené do LHO jsou obvykle větší (10 – 45ha). Dále se na území CHKO vyskytují obecní lesy obcí Zvěstov, Načeradec a Pravonín, které vlastní LHP. V majetku státu, kde má právo hospodaření Agentura ochrany přírody a krajiny, nejsou žádné lesy.

Situace vlastnictví lesů se sice v detailu stále mění (prodej pozemku, dědictví apod.), ale velkou měrou mohou do vlastnictví lesů zasáhnout církevní restituce (AOPK, 2007).

Tabulka č.1 - Zastoupení dřevin na území CHKO Blaník (porostní půda dle LHP, LHO)

Dřevina	I. Zóna	II. Zóna	III. Zóna	Celkem	Celkem
	Ha	Ha	ha	ha	%
SM	408,22	286,59	9,02	703,83	56,84
BO	93,69	157,19	1,78	252,67	20,4
BK	70,4	17,3	0,02	87,72	7,08
MD	40,23	39,61	0,74	80,58	6,51
BR	14,62	18,73	0,25	33,6	2,71
DB	9,96	8,93	4,25	23,14	1,87
HB	11,15	4,23	0,07	15,45	1,25
JD	7,58	1,5	0,44	9,52	0,77
OL	6,64	2,77		9,42	0,76
JS	0,84	2,2		3,03	0,24
LP	1,14	1,63		2,78	0,22
KL	1,6	0,62		2,22	0,18
OS	0,03	2,13	0,02	2,17	0,18
JDO	0,58	0,45		1,03	0,08
Ostatní jehličnaté	0,98	0,37		1,34	0,11
Ostatní listnaté	0,92	1,05	0,31	2,28	0,18
Holina	1,93	4,58	1,05	7,56	0,61
Celkem	670,51	549,87	17,95	1238,33	100

(zdroj:AOPK, 2007)

Tabulka č.2 - Zastoupení kategorií lesa na území CHKO Blaník (porostní půda dle LHP, LHO)

Kategorie	I. Zóna ha	II. Zóna ha	III. Zóna ha	Celkem ha	Celkem %
les hospodářský	141,35	549,87	17,95	709,17	57,27
les ochranný	57,67			57,67	4,66
les zvl. Určení	471,49			471,49	38,07
Celkem	670,51	549,87	17,95	1238,33	100

(zdroj:AOPK, 2007)

Tabulka č.3 - Vlastnictví lesa na území CHKO Blaník (porostní půda dle LHP, LHO)

LHC	I. zóna (ha)	II. zóna (ha)	III. Zóna (ha)	Celkem (ha)	Celkem (%)
LČR, s. p. (LS Kácov)	542,64	98,71	0,06	641,41	51,8
Obecní majetky s LHP	3,1	84,41	5,86	93,37	7,54
Soukromé majetky s LHP		1,95		1,95	0,16
Majetky zařazené do LHO	124,77	364,8	12,03	501,6	40,51
Celkem	670,51	549,87	17,95	1238,33	100

(zdroj: AOPK, 2007)

Druhá skladba lesů byla oproti přirozené skladbě značně pozměněna na celém území CHKO. Pěstování byly výrazně preferovány zejména jehličnany (smrk, borovice a modřín) na úkor listnáčů a jedle, které se částečně zachovaly především na hůře dostupných terénech. Zastoupení dřevin v druhové skladbě lesů není v CHKO rovnoměrné. Listnaté porosty s převahou buku se zachovaly ve větší míře pouze v centrální části CHKO (na Velkém a Malém Blaníku). Bukové porosty zde jsou nyní 160 a více let staré. V ostatních částech CHKO se listnáče vyskytují jen fragmentárně v malých plochách. Podobné je zastoupení jedle, která z porostů (opět s výjimkou centrální části) téměř vymizela a vrací se do nich teprve v posledních desetiletích. Naopak významné je zastoupení modřínu, který byl běžně pěstován ve směsi se smrkem i borovicí (AOPK, 2007).

Částečná zachovalost porostů v rámci CHKO vedla k uznání genové základny Blaník (dříve Louňovice) pro BK, KL a JS o rozloze 125 ha a řada porostů BK jako zdrojů genetického materiálu. Kromě BK jsou pro sběr osiva ještě uznány jednotlivé porosty SM, BO, MD a DB (AOPK, 2007).

5. Charakteristika sportovních a rekreačních aktivit v zájmovém území

5.1. Charakteristika aktivit

CHKO Blaník leží ve Středočeském kraji, relativně nedaleko Prahy a dalších větších aglomerací. Harmonická krajina a dochované přírodní prostředí představují potenciál pro sport a turistiku. Reliéf a velikost CHKO Blaník poskytují možnosti pro letní pěší turistiku, zimní sporty nemají příhodné podmínky. V posledních letech je velmi rozšířená cykloturistika, využívající síť menších komunikací a polních cest. Malé zemědělské farmy a chalupářské využití starších stavení dávají prostor pro agroturistiku, která je v současné době velmi oblíbená (AOPK, 2007).

V CHKO Blaník jsou provozovány tyto způsoby rekreace:

a) rekreace pobytová (s delším časem pobytu):

- chatová
- chalupářská
- v ubytovacích rekreačních zařízeních a stanových táborech
- v objektech stálých obyvatel

b) rekreace nepobytová:

- auto a mototuristika
- cykloturistika
- hippoturistika (po neznačených trasách)
- pěší turistika
- zimní sporty (zřídka) (AOPK, 2007)

Chatová rekreace

Chatová rekreace zahrnuje jednotlivé objekty v sídlech, mimo sídla v krajině pak dvě chatové osady: Brodec (katastrální území Kondrac, v údolí mezi Velkým Blaníkem a Křížovkou hůrou) a Pod Dubinou (katastrální území Louňovice pod Blaníkem, při Blanici nad Podlouňovickým mlýnem). Chatového typu jsou i zahrádkářské osady (Louňovice pod Blaníkem, Načeradec). Poptávka po výstavbě chat je aktuální na pozemcích navazujících na sídla (Louňovice pod Blaníkem, Lesáky, Světlá pod Blaníkem). Chatová rekreace je pozůstatkem minulosti, v CHKO není její rozvoj podporován (AOPK, 2007).

Chalupářská rekreace

Rekreace chalupářská se realizuje převážně v zastavěných území sídel, umožňuje využít historické objekty a nerozšiřovat tak intravilán sídel. Chalupáři většinou své objekty velmi dobře udržují a váží si prostředí i původních lidových prvků objektu. Chalupářská rekreace má v oblasti i potenciál jako ubytovací kapacita – poskytování krátkodobého ubytování, pronájem chalup (AOPK, 2007).

Rekreace v ubytovacích zařízeních

V oblasti je několik objektů poskytujících komerční ubytovací služby od větších rekreačních středisek disponujících ubytovacími i stravovacími objekty, která bývají využívána organizovanými skupinami (dětské letní tábory, školy v přírodě...), přes penziony v selském stylu až po turistické ubytovny poskytující doplňkové služby (půjčovna kol, trekinkových holí...) (AOPK, 2007).

Rekreace v objektech stálých obyvatel

Rekreace v objektech stálých obyvatel je rozšířena pokud jde o příbuzné a známé stálých obyvatel. Jen výjimečně je poskytována jako placená služba pro cizí. Potenciál této služby není dosud využit (AOPK, 2007).

Auto a mototuristika

Rozsah přístupných zpevněných komunikací je pro potřeby turistiky zcela dostačující. V letní sezóně jsou kapacitní problémy s parkovišti, především na parkovišti pod Velkým Blaníkem u Louňovic pod Blaníkem (AOPK, 2007).

Zimní sporty

Ze zimních sportů je provozováno sjezdové lyžování a běh na lyžích. V provozu je jednoduchý vlek „kotva“ a sjezdová trať délky cca 120m, kterou provozuje Obec Kondrac ve spolupráci se Sborem dobrovolných hasičů Kondrac. Trať není uměle zasněžována a slouží pouze místním obyvatelům. Běh na lyžích je provozován individuálně po polních a lesních cestách i terénem. S ohledem na klimatické podmínky je lyžování provozováno velmi okrajově právě v závislosti na sněhové pokrývce (AOPK, 2007).

Pěší turistice a cykloturistice jsou věnovány samostatné kapitoly.

5.2. Turisticky atraktivní cíle

Turistický ruch v této oblasti znatelně sílí a je ho třeba správně směřovat tak, aby byla zachována ochrana a rozvoj přírodního a kulturního dědictví zdejšího kraje. I proto se Správa CHKO Blaník aktivně zapojila do projektů regionálního rozvoje: s Českým svazem ochránců přírody Vlašim a obcemi spolupracuje na projektu Kraj blanických rytířů, jehož cílem je podpora šetrného turistického ruchu. V rámci projektu již vznikla např. geologická expozice Podblanicka.

Turisticky atraktivní historicko-kulturní cíle:

Kondrac – návsi dominuje kostel sv. Bartoloměje z r.1200, za ním je farní muzeum

Libouň – na návsi stojí románská rotunda sv. Václava

Louňovice pod Blaníkem – původně renesanční dnes dvoupodlažní barokní zámek se čtyřmi válcovými věžemi s kuželovými střechami a průčelím otočeným na náves. Další dominantou náměstíčka je kostel Nanebevzetí Panny Marie se stopami gotického původu.

Načeradec – ve východní části náměstí se nachází dvoupodlažní zámek s parkem s četnými staršími dřevinami. Zdejší zajímavostí je forma buku lesního s větvemi položenými až k zemi a tak zakořeněnými. Dále je na náměstí původně románský

kostel sv.Petra a Pavla z poloviny 12. Století. Proti kostelní věži stojí pozdně gotická zvonice z počátku 16 století a farní barokní budova z roku 1740.

Pravonín – barokní zámek vystavěný na návsi v místech bývalé tvrze a dále velmi ceněný kostel sv.Jana Křtitele z počátku 13. Století s románskou rotundou zvláštního tvaru – elipsy, o vnitřním průměru téměř 10m.

Další zajímavosti

Památná lípa v Olešné u Louňovic – obvod 620cm, výška 24m, stáří odhadováno až na 400let (Pešout, 1997).

Malý Blaník – na vrcholu se nachází zřícenina kaple sv.Maří Magdalény a uprostřed zříceniny je obrovský smrk, kterému se říká „Velký mnich“.

Největším turistickým lákadlem regionu je bájemi opředená hora Velký Blaník s rozhlednou na vrcholu. (příloha č.1 – foto rozhledny na Velkém Blaníku)

Roku 1895 byla na Velkém Blaníku stavitelem Limaxem vybudována 20m vysoká otevřená věž, na níž se mohlo vystoupat jen po žebřících. Dnešní podobu získala rozhledna v roce 1941. Klub českých turistů postavil místo nekryté rozhledny na Velkém Blaníku, dřevěnou věž tvaru husitské hlásky 30m vysokou krytou šindelem. Součástí věže je výklenek, který se nazývá oltářní mensa. Zde se v současné době na přání snoubenců může konat svatební obřad. Na rozhlednu je možno se vydat po červené turistické značce z Louňovic pod Blaníkem nebo z Kondrace. Zelené značení nás k rozhledně dovede z Načeradce (Přemysl, 2011; c 2006.).

5.3. Zřístupněnost

Zpřístupňování zajímavých lokalit turistům všeobecně

Často diskutovaným tématem v souvislosti s využíváním (zneužíváním) přírody pro rozvoj cestovního ruchu a nejrůznějších rekreačních aktivit je zpřístupňování a prezentace různých zajímavých přírodních a krajinných lokalit. Kromě orgánů státní správy a obcí se na této činnosti aktivně podílejí i občanská

sdužení. Pomineme-li sdužení turistická a okrašlovací, která mají zpřístupňování zajímavých území takřkajíc v popisu práce, často jde právě o aktivity sdužení věnujících se ochraně přírody (Moravec, J., 2010.)

Základem jakéhokoli zpřístupňování je možnost přístupu – tedy budování cestiček, pěšin, chodníků, schůdků atd. vedoucích k nějakému turistickému cíli. Občanská sdužení se snaží v maximální míře používat místní přírodní materiály, vyhýbají se betonu, asfaltu a vesměs i kovům. Problém, který realizátorům někdy uniká, je přílišná geometričnost vybudovaných chodníků, která je technicky samozřejmě jednodušší, ale v terénu působí nepřírozně. Nejčastějším „zpřístupňovacím“ prvkem jsou naučné stezky a informační tabule. V posledních letech je (snad i pod vlivem snadné financovatelnosti těchto aktivit) v některých regionech doslova přestezkováno a zřizovatelé stezek jsou částí veřejnosti kritizováni za „zamoření krajiny cedulemi“. V produkci občanských sdužení je vidět čím dál více stezek, odklánějících se od klasických naučných textů k různým interaktivním panelům a hříčkám (např. v Sedmihorkách, na Blaníku či ve Vinořském parku v Praze), přesto je příjemným zpestřením provést naučnou stezku jinak. Specifickým prvkem zpřístupňování lokalit jsou různá odpočívadla, pouhou lavičkou počínaje a altánem či stolkou, doplněnými opěrkou na kola a odpadkovými koši, konče. Právě tato místa, vybudovaná často mimo vlastní lokalitu, slouží jako nárazník, který ty „méně zapálené“ zachytí ještě před vstupem do cenných částí přírody. Lavičky pak, mnohdy v kombinaci např. s památným stromem, drobnou památkou v krajině či vyhlídkovým bodem, jsou-li citlivě pojaty, dotvářejí genius loci daného místa. Zde se projevuje jedna ze silných stránek aktivit lokálních občanských sdužení, totiž různorodost pojetí podobných zařízení, na rozdíl od komerčních aktivit či aktivit organizací s velkoplošnou působností, směřujících často k jisté uniformitě (Moravec, J., 2010.).

Zcela samostatnou kapitolou „zpřístupňování“ je pak průvodcovská služba. Aktivita k vlastnímu území samozřejmě nejcitlivější, ale organizačně a personálně velmi náročná, takže se do ní pouští jen nemnoho neziskových organizací. Běžnější jsou rozhodně jednorázové akce, „dny otevřených dveří“, kdy jsou zájemci zváni na prohlídku dané lokality v určitých předem vyhlášených termínech. Výklad zasvěceného průvodce je vždy zajímavý, velký význam má však toto

„zpřístupňování“ zejména u lokalit jinak nepřístupných či takových, které se hůře hledají (Moravec, J., 2010).

Lesní cesty byly plánované a konstruované pro potřeby těžby a dopravy dřeva z lesa, ale jsou i klíčovým faktorem pro rekreační přístup návštěvníků do lesa. Janowski a Becker (2002) v městském lese ve Stuttgartu sbírali informace o počtu a složení návštěvníků pomocí osobních rozhovorů s " odborníky " k získání informací o konkrétních požadavcích různých skupin uživatelů. Byla použita nová metoda sledování videa, pomocí videa a geografického informačního systému pro odvození optimalizace lesní silniční sítě, která by efektivně splňovala požadavky jak lesního hospodářství, tak i požadavky potřeby rekreace a tím správné nasměrování volnočasových aktivit, mezi které patří pěší turistika, cykloturistika, jízda na koni, jogging a in-line bruslích. Výsledky jejich práce ukázaly, že nástroje, pomocí kterých sbírali informace, se navzájem poměrně dobře doplňují a kombinací získaných dat můžou pomoci nasměrovat tok návštěvníků a minimalizovat tak konflikty mezi různými skupinami uživatelů lesních cest (Janowski a Becker, 2002).

Dle Heer et al. (2003), kteří v severozápadním Švýcarsku hodnotili vnímání stavu lesa mezi cykloturisty a pěšími turisty, jsou tito návštěvníci vědomi negativního vlivu rekreačních aktivit na flóru a faunu způsobených jejich činnostmi. Rekreační aktivity mohou mít závažné dopady na vegetaci a divokou zvěř v často navštěvovaných lesích. Hodnotili lesní vnímání a poznání (stav, funkce, druhovou rozmanitost) mezi turisty a milovníky horských kol co navštěvují polopřirozené příměstské rekreační lesy (MuttENZ) a více vzdálené, přirozeně pěstované lesy (Wasserfallen) v severozápadním Švýcarsku. Všech 239 turistů a 126 cyklistů na horských kolech byli dotazováni. Cyklisté v obou lesích a pěší turisté v intenzivněji užívaných rekreačních lesích v MuttENZ hodnotí stav lesa méně optimisticky a vykazovaly vyšší povědomí o negativním vlivu rekreačních aktivit na flóru a faunu , než turisté na Wasserfallen. Kromě toho, cyklisté na horských kolech si jsou vědomy sociálních konfliktů způsobených jejich činnostmi, neboť ocenili neutrální nebo pozitivní setkání s ostatními návštěvníky lesa. Naproti tomu 57 % turistů v MuttENZ informovalo o negativní zkušenosti s ostatními návštěvníky lesů, zejména horské cyklisty . Obecně platí, že ekologické a biologické lesní znalosti dotazovaných (typ lesů a funkce , druhová rozmanitost) byla poměrně vysoká .

Velká část z nich si byla vědoma výhod a nevýhod různých lesních podmínek pro rostliny a zvířata, a mohli jmenovat nebo poznat alespoň některé rostlinné nebo živočišné druhy typické pro navštívené lesy. Znalost lesa nebyla ovlivněna typem prováděné rekreační činnosti, ani jakéhokoli jiného aspektu chování v lese (frekvence a trvání návštěvy lesa, dopravní prostředky a dopravní vzdálenosti do lesa). Nicméně znalosti dotazovaných na „les“ byly ovlivněny jejich věkem a úrovní vzdělání (Heer et al., 2003).

Zpřístupněnost zajímavých lokalit v CHKO Blaník

Celá oblast je dobře dostupná jak autem tak i pěšky či na kole. Jak už bylo řečeno, na tomto území je hustá síť komunikací všech kategorií (vyjma dálnic a rychlostních silnic), kterými je možno dostat se k turistickému cíli. Ať už jsou to historicko-kulturní památky, které se většinou nacházejí uprostřed obce na návsi, nebo přírodní zajímavosti, které jsou přístupné po polních nebo lesních cestách.

6. Metodika

Vlastní terénní průzkum zájmového území byl proveden osobním automobilem, na kole i pěšky po níže uvedených trasách. Ústní informace a konzultace byly poskytnuty na obecních úřadech v Kondraci, v Pravoníně, v Louňovicích pod Bláníkem a v Načeradci. Další informace byly poskytnuty na Městském úřadu Vlašim na stavebním úřadu jeho vedoucím, na odboru životního prostředí řadovými referenty, na Správě CHKO Bláník materiály a informace poskytl RNDr. Hanel, na Lesní správě Kácov – revír Louňovice pod Bláníkem ing. Horký. Podklady práce byly také čerpány z mapového portálu <http://www.cykloserver.cz/cykloatlas/> a z webových stránek Ústavu pro hospodářskou úpravu lesa (ÚHUL) dostupných z <http://geoportal1.uhul.cz/OprlMap>.

Pěší turistické trasy byly měřeny vlastní pochůzkou vždy za účasti minimálně dvou osob, které měly na nohou připevněný krokomeř značky Oriflame, dále bylo použito profesionální mechanické distanční kolečko skládací, plasto hliníkové značky Weiss M 305 (zapůjčené na Městském úřadu Vlašim, odboru dopravy a silničního hospodářství). Všechny výsledné hodnoty od zúčastněných osob byly zapsány, zprůměrovány a porovnány (změřeny) s mapou turistických tras, která je dostupná z webové adresy <http://www.cykloserver.cz/cykloatlas/> opět zprůměrovány a uvedeny do výsledků.

Trasy pro cyklisty byly projety taktéž vždy skupinou několika osob na silničních i horských kolech, vzdálenost byla měřena pomocí digitálních tachometrů značky Sigma Topline, výsledky jednotlivých osob opět zprůměrovány, porovnány opět s mapou cyklistických tras, dostupné ze stejné webové adresy jako u turistických tras a zapsány do výsledků.

Kde to situace umožňovala, byla trasa měřena pomocí tachografu osobního automobilu a opět zde bylo porovnání s mapovým serverem a finální výsledky zapsány.

Podrobné informace (rok vzniku, zřizovatel...) o jednotlivých naučných stezkách byly použity z webových stránek obce Kondrac dostupných z <http://www.kondrac.cz/naucne-stezky/naucna-stezka-kondrac.php> a <http://www.kondrac.cz/naucne-stezky/naucne-stezka-velky-blanik.php>.

Značené lesní cesty byly identifikovány na revíru Louňovice pod Blaníkem za pomoci ing.Horkého a porovnány s údaji z ÚHÚL z Oblastních plánů rozvoje lesa, kde je uvedena přesná délka v metrech, (tabulka níže).

Na všech turistických trasách jak pro pěší tak pro turisty byl vlastním zjištěním na místě proveden průzkum doplňkového inventáře pro turisty (lavičky, stojany na kola, přístřešky...).

7. Výsledky

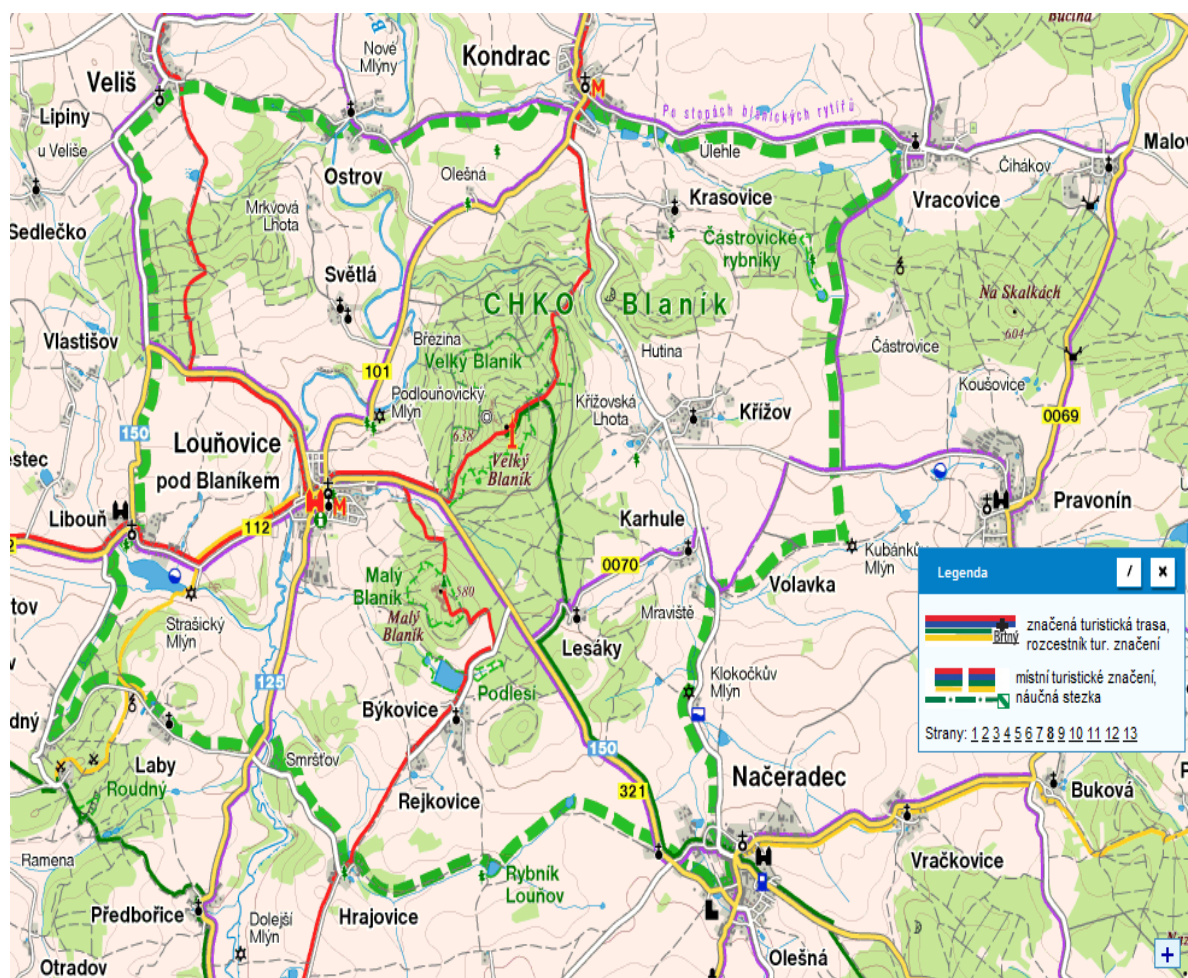
Za centrální východiště turistických tras v CHKO Blaník můžeme považovat obec Kondrac nebo městys Louňovice pod Blaníkem a rozcestí „U tří červených“ na úpatí Velkého Blaníku. Tato místa leží v severní a centrální části CHKO a tvoří důležité křižovatky značených turistických cest.

7.1. Turistické trasy na území CHKO Blaník

Turistické trasy a naučné stezky pro pěší

Značené turistické trasy (obrázek č.4 - mapa turistických tras, dle legendy červená, žlutá a zelená barva):

Obrázek č. 4: mapa značených turistických tras

(zdroj: (cykloserver, 2014))

- 1. červená: Kondrac – Velký Blaník (rozhledna) – rozcestí pod Blaníky – Louňovice pod Blaníkem – Libouň, celkem 7 800 m (3 500 m asfaltový povrch, 700 m lesní pěšina, 2 600 m lesní cesta)
- 2. červená: rozcestí mezi Blaníky – Malý Blaník – Býkovice – Hrajovice, celkem 5 400 m (1 300 m asfaltový povrch, 500 m pěšina po louce, 1 500 m lesní cesta, 2 100 m polní cesta)
- 3. červená: Louňovice pod Blaníkem – Hřivý – Veliš, celkem 4 500 m (1 800 m asfaltový povrch, 1 200 m lesní cesta, 1 500 m polní cesta)
- Zelená: vrchol Velkého Blaníka – Lesáky – Načeradec, celkem 5 500 m (2 800 m asfaltový povrch, lesní pěšina 400m, lesní cesta 2 300 m)
- Žlutá: Louňovice – Strašický mlýn – Laby, celkem 3 880 m (2 350 m asfaltový povrch, 1 530 m polní cesta)

Tabulka č.4: turistické trasy pro pěší a jejich délka po jednotlivých druzích komunikací

Pěší turistické trasy	Komunikace asfaltová	Polní cesta	Louka	Lesní cesty
1. červená	3 500 m			3 300 m
2. červená	1 300 m	2 100 m	500 m	1 500 m
3. červená	1 700 m	1 500 m		1 200 m
Zelená	2 800 m			2 700 m
Žlutá	2 350 m	1 530 m		
Celkem	11 850 m	5 130 m	500 m	8 700 m

(zdroj: vlastní měření)

Naučné stezky

- Naučná stezka Kondrac – Krasovice – úpatí Velkého Blaníku (geolog. expozice), celkem 2 500 m. Tvůrce je Obec Kondrac, obsahuje čtyři panely naučných zastavení (1 850 m asfaltový povrch, 650 m polní cesta).

- Naučná stezka „S rytířem na Blaník“ (od geologické expozice přes vrchol Velkého Blaníka na úpatí Velkého Blaníka na rozcestí mezi Blaníky), celkem 3 400 m (3 400 m lesní cesty a pěšiny). Obousměrná interaktivní naučná stezka má čtrnáct naučných zastavení a sedmnáct hravých dětských zastavení, tvůrce je ČSOP Vlašim a Správa CHKO Blaník, vznikla v roce 2007 a nahradila tak zrušenou stezku Velký Blaník. Součástí je geologická expozice, kde se pod širým nebem nachází 21 velkých vzorků hornin. U každého kamene je popisek s tím, co na něm lze nalézt a každý z kamenů má část plochy opatřenou výbrusem, která umožňuje vidět strukturu jednotlivých kamenů. Součástí geologické expozice je dřevěný altán, kde je možnost schovat se před deštěm nebo špatnými povětrnostními podmínkami.
- Naučná stezka Malý Blaník a Podlesí, celkem 5 500 m. Tvůrcem je Správa CHKO Blaník a vznikla v roce 2005, má devět naučných panelů zastavení (1 800 m pěšina po louce, 3 700 lesní cesta).
- Naučná stezka Kondrac – Ostrov, celkem 2 100 m. Tvůrce je Obec Kondrac, má čtyři naučné panely zastavení (550 m asfaltový povrch, 1 550 m polní cesta).

Tabulka č.5: naučné stezky a jejich délka po jednotlivých druzích komunikací

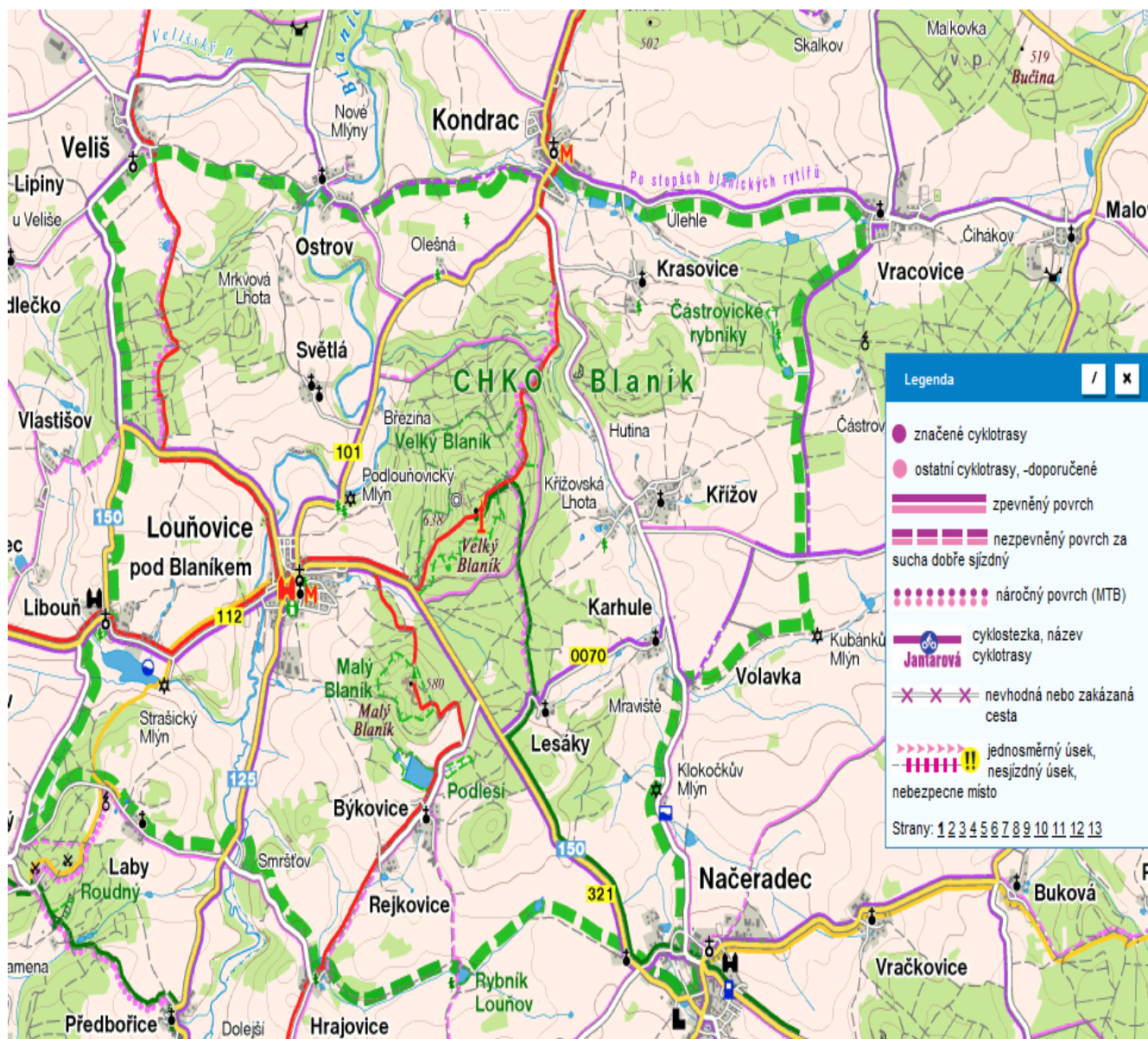
Naučné stezky	Komunikace asfaltová	Polní cesta	Louka	Lesní cesty
1. Kondrac – Velký Blaník	1 850 m	650 m		
2. S rytířem na Blaník				3 400 m
3. Malý Blaník - Podlesí			1 800 m	3 700 m
4. Kondrac - Ostrov	550 m	1 550 m		
Celkem	2 400 m	2 200 m	1 800 m	7 100 m

(zdroj: vlastní měření)

Značené a doporučené cyklotrasy

Značené cyklotrasy – (obrázek č.3 – mapa značených cyklistických tras, dle legendy fialová barva plná i přerušovaná čára)

Obrázek č. 5: mapa značených a doporučených cyklistických tras

(zdroj: (cykloserver, 2014))

- č.0112 Libouň – Louňovice pod Blaníkem, celkem 2 300 m, asfaltový povrch
- č.1177 Smršťov – Louňovice pod Blaníkem, celkem 2 500 m, asfaltový povrch

- č.0101 Louňovice pod Blaníkem – Kondrac, celkem 4 800 m, asfaltový povrch
- č. 0321 Louňovice pod Blaníkem – Načeradec, celkem 5 800 m, asfaltový povrch
- č.8163 Kondrac – Ostrov – Veliš – Louňovice pod Blaníkem, celkem 10 700 m (9 150 m asfaltový povrch, 1 550 m polní cesta). Alternativně lze z Ostrova 1 000 m do Olešné a tam se napojit na cyklotrasu č. 0101 Louňovice – Kondrac (dle mapy růžová barva).
- č.8164 Kondrac – Vracovice – Částrovice – Karhule, celkem 9 500m (8 350 m asfaltový povrch, 1 150 m polní cesta)
- č. 0070 Karhule –Lesáky, celkem 1 700 m (1 200 m asfaltový povrch, 500 m lesní cesta s asfaltovým povrchem)

Tabulka č.6, značené cyklotrasy a jejich délka po jednotlivých druzích komunikací

Značené cyklotrasy	Komunikace asfaltová	Polní cesta	Louka	Lesní cesty
Č. 0112	2 300 m			
Č. 1177	2 500 m			
Č. 0101	4 800 m			
Č. 0321	5 800 m			
Č. 8163	9 150 m	1 550 m		
Č. 8164	9 500 m	1 150 m		
Č. 0070	1 200 m			500 m
Celkem	35 250 m	2 700 m		500 m

(zdroj: vlastní měření)

Ostatní cyklotrasy doporučené – (obrázek č.3 – mapa doporučených cyklistických tras, dle legendy různá barva plná čára, přerušovaná i tečkovaná)

- Geologická expozice – rozhledna na Velkém Blaníku – rozcestí mez Blaníky, celkem 4 850 m, lesní cesty
- Velký Blaník rozhledna – Lesáky – Načeradec, celkem 5 500 m (asfaltový povrch 2 800 m, 2 700 m lesní cesta)
- Odbočka nad Kondrací – Načeradec, celkem 8 800 m (7 500 m asfaltový povrch, 1 300 m polní cesta)
- Ostrov – Olešná (napojení na cyklotrasu č. 101 Louňovice – Kondrac), celkem 1 000 m, asfaltový povrch
- Penzion u Potůčku – napojení na lesní cestu a naučnou stezku k vrcholu Blaníku, celkem 1 900 m, lesní cesty
- Hřiva – Veliš (alternativní a adrenalinová zkratka značené cyklotrasy č. 8163), celkem 2 900 m (1 700 m polní cesta, 1 200 m lesní cesta)

Tabulka č.7, doporučené cyklistické trasy a jejich délka po jednotlivých druzích komunikací

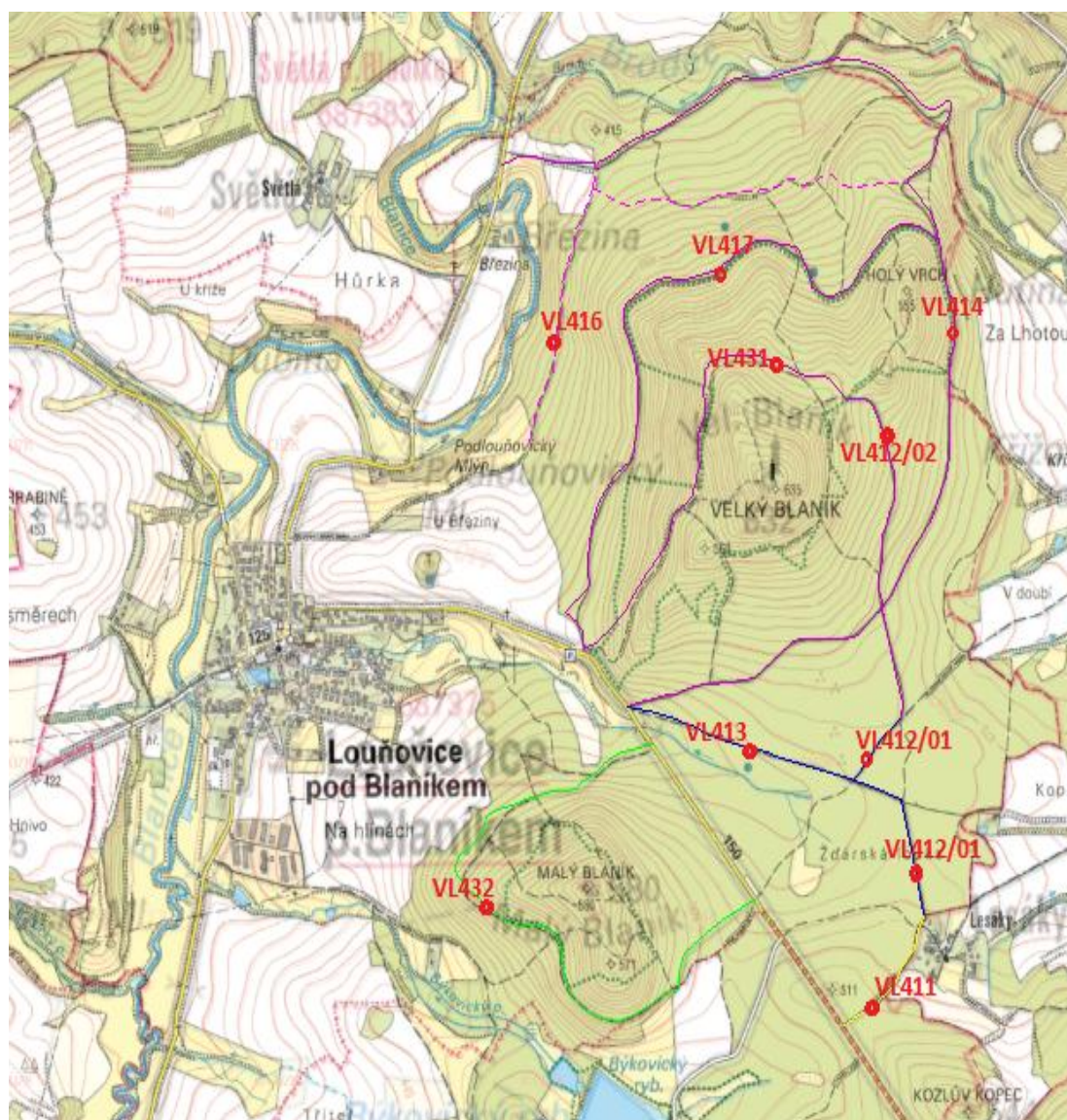
Doporučené cyklotrasy	Komunikace asfaltová	Polní cesta	Louka	Lesní cesty
Geolog. expozice – rozcestí mezi BL				4 850 m
V. Blaník – Lesáky - Načeradec	2 800 m			2 700 m
Kondrac - Načeradec	7 500 m	1 300 m		
Ostrov - Olešná	1 000 m			
Penzion U Potůčku – vrchol V. Blaník				1 900 m
Hřiva - Veliš		1 700 m		1 200 m
Celkem	11 300 m	3 000 m		10 650 m

(zdroj: vlastní měření)

Značené a evidované lesní cesty na Velkém a Malém Blaníku

Pro obhospodařování lesa, dopravu dřeva a jiné mnohé účely jsou na tomto území v lesních porostech zřízeny lesní cesty. V níže uvedených tabulkách je druh a kilometráž značených lesních cest na území Malého a Velkého Blaníka. V příloze č.4 je mapa území s vyznačením lesních cest dle názvosloví (číslování) z tabulky.

Obrázek č.6: mapa značených a evidovaných lesních cest na Velkém a Malém Blaníku

(zdroj: UHUL, 2014 a vlastní popis)

Tabulka č.8 - Malý Blaník – evidované lesní cesty

Třída cesty	Povrch cesty	Pořadové číslo lesní cesty	Název objektu	Funkce lesní cesty	Délka cesty evidovaná (m)	Délka cesty procházející lesem (m)
L2L	nedostatečně zpevněná	VL432	Sv. Malý Blaník	Technologická lokální	2489,70	2489,70

(zdroj ÚHÚL, 2014)

Tabulka č.9 - Velký Blaník – evidované lesní cesty

Třída cesty	Povrch cesty	Pořadové číslo lesní cesty	Název objektu	Funkce lesní cesty	Délka cesty evidovaná (m)	Délka cesty procházející lesem (m)
L2L	dostatečně zpevněné	VL417	Sv. Spodní okruh	Technolog.a spojovací	2710,30m	2710,30m
L2L	dostatečně zpevněné	VL431	Horní okruh	Technolog.a spojovací	1930,70m	1930,70m
L2L	dostatečně zpevněné	VL412/02	Spodní okruh – Blaník	Technolog.a spojovací	361,80m	361,80m
L2L	dostatečně zpevněné	VL414	Spodní okruh	Technolog.a spojovací	1261,90m	1261,90m
V2L	dostatečně zpevněné	VL412/01	Spodní okruh – Blaník	Technolog.a spojovací	275,40m	275,40m
V2L	dostatečně zpevněné	VL412/01	Spodní okruh – Blaník	Technolog.a spojovací	570,00m	570,00m
V2L	dostatečně zpevněné	VL413	Neurčeno	Technolog.a spojovací	902,30m	902,30m
V1L	asfaltové a panelové	VL411	neurčeno (silnice)	Sběrná	497,90m	497,90m
N	Neurčená	VL416	Neurčeno	Nevyplněno	867,90m	867,90m

(zdroj ÚHÚL, 2014)

Následující tabulka č.10 zachycuje druh pozemních komunikací a rozsah jednotlivých tras po nich vedených.

Tabulka č.10 – počet kilometrů tras po jednotlivých druzích komunikací

	Komunikace asfaltová	Polní cesta	Louka	Lesní cesta
Pěší turistická trasa	11 850 m	5 130 m	500m	8 700 m
Naučná stezka	2 400 m	2 200 m	1800m	71500 m
Trasa pro cyklisty značená	32 250 m	2700 m		500 m
Trasa pro cyklisty doporučená	11 300 m	3 000 m		10 650 m
Celkem	57800 m	13 030 m	2300m	26 950 m

(zdroj: vlastní měření a výpočet)

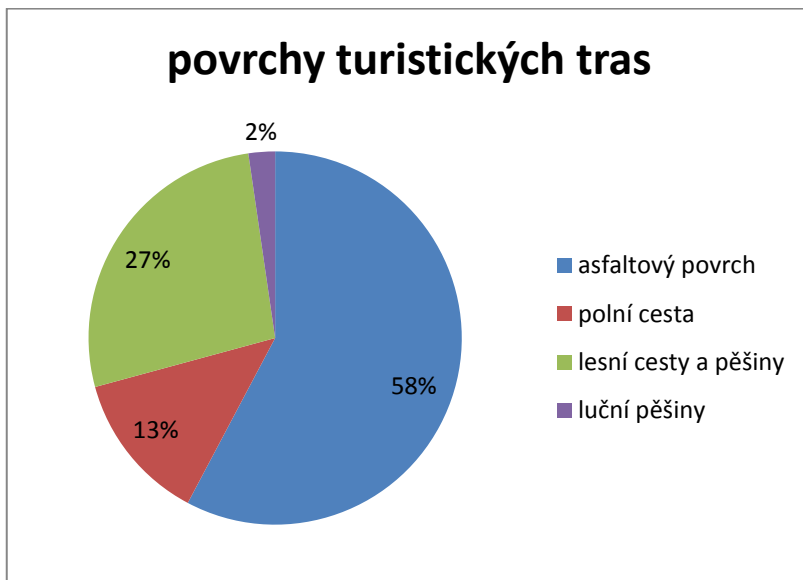
Průzkumem, který probíhal vždy na každé trase několikrát, s ohledem na různé počasí, pochůzkou nebo jízdou na kole a osobním automobilem a jiného výše uvedeného materiálu bylo zjištěno, že ve sledovaném území je celkem:

- 1) cca 26 1800 m značených turistických tras pro pěší (červená, zelená, žlutá barva v legendě obrázku č.4 - mapy turistických tras pro pěší)
- 2) cca 13 550 m naučných stezek pro pěší
- 3) cca 35 450 m značených cyklotras (fialová barva v legendě obrázku č.5 - mapy cyklistických tras značených)
- 4) cca 24 950 m doporučených cyklotras (růžová barva v legendě obrázku č.5 – mapy cyklistických tras doporučených)
- 5) cca 11 870 m značených lesních L2L, V2L a V1L cest na Malém a Velkém Blaníku (číselné označení na obrázku č.6)

Některé turistické trasy se např. shodují s naučnou stezkou, naučná stezka se shoduje s cyklistickou trasou, atd. To znamená, že v některých místech jsou tři různé trasy vedené jedním místem (např. červená turistická trasa, naučná stezka

a doporučená trasa pro cyklisty). V celkové kilometrāži všech tras je tato duplicita přičtena do výsledků.

Graf č.1: znázornění povrchů komunikací jednotlivých turistických tras

(zdroj: vlastní)

7.2. Popis značení, současného stavu a vybavenosti pozemních komunikací v zájmovém území

Značení turistických tras a cyklotras je na velmi dobré úrovni, barvy jsou zřetelné, výrazné, označení je z dálky viditelné. Toto značení je prováděno v režii Klubu českých turistů.

Technický stav jednotlivých komunikací není všude stejně kvalitní, hlavní komunikace (v majetku Středočeského kraje, právo hospodaření s nimi má Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje) Kondrac – Louňovice, Louňovice - Načeradec a Louňovice – Veliš, po kterých jsou značeny cyklotrasy i trasy pro pěší turistiku, jsou v dobrém technickém stavu s asfaltovým povrchem. Jsou sjízdné za každého počasí.

Komunikace Kondrac – Vracovice, Kondrac – Křížov – Načeradec, Louňovice pod Blaníkem – Libouň, a komunikace do Karhule a Býkovic jsou v přiměřeném

technickém stavu, ale už se zde najdou nezpevněné krajnice, výmoly, výtluky a jiné poškození. Nejhorší technický stav byl zaznamenán na místní komunikaci mezi Karhulí a Lesáky (značená cyklotrasa č.0070). Asfaltová komunikace je plná děr, výmolů, výtluků a jiného mechanického poškození.

Úseky naučných stezek vedoucích po lesních cestách jsou v dobrém technickém stavu, jejich povrchy jsou zemní, tzn. ušlapaná hlína, jehličí nebo štěrk. Úseky vedené po loukách jsou udržované samotným sešlapáním trávy, která v těchto místech díky frekvenci turistů moc neroste a úseky po polních cestách jsou také v uspokojivém stavu. Jediná naučná stezka z Kondrace do Ostrova, vedoucí z větší části po polní cestě, je poškozena vodní erozí, jsou na ní rigoly, kameny a povrch za deště velmi klouzal.

Lesní cesty jsou v přiměřeném technickém stavu (vhodné pro užití návrhovým vozidlem), povrchy jsou zpevněné se štěrkovým povrchem nebo zemním povrchem, bylo patrné i to, že je dbáno na odvodnění cest pomocí svodnic a propustků. Lesní pěšiny jsou udržované se zemním povrchem, mají „příjemný“ lesní povrch.

Velký nedostatek byl zaznamenán v oblasti doplňkového inventáře k turistickým trasám. Všechny naučné stezky jsou vhodně a dostatečně doplněny zastaveními s informačními panely, ze kterých se návštěvník dozví, kde se právě nachází a různé další zajímavosti z daného místa. Některé panely jsou však uhnílé, oprýskané a poškozené vandaly (např. zatřený nápis na tabuli, chybějící prvky dětských hravých zastavení...). Téměř všude je naprostá absence laviček, stojanů na kola a odpadkových košů. V místech, kde se lavičky nacházejí, jsou ve spojení se stoly, provedení dřevěné.

Nejhorší situace byla zjištěna na parkovišti mezi Blaníky nad obcí Louňovice pod Blaníkem, kde je největší koncentrace turistů. Parkoviště je zde velké (v hlavní sezoně o víkendech ale kapacitně nedostačující), dokonce placené, ale zázemí takřka žádné. Je na něm umístěna otevřená dřevěná chatka určená pro obsluhu parkoviště, jinak tam není ani jedna lavička, stojan na kola a pouze jeden malý nevyhovující odpadkový koš. Když se z parkoviště přejde přes silnici Louňovice - Načeradec, kde je na úpatí Velkého Blaníka výchozí místo pro naučnou stezku „S rytířem na Blaník“ a pro červenou turistickou trasu, jsou zde naučné panely (také bez viditelné údržby),

dva polorozpadlé odpadkové koše a opět naprostá absence laviček a stojanů na kola. Dřevěná budova rozhledny na Velkém Blaníku poskytne turistům zázemí v podobě občerstvení teplými i studenými nápoji a např. uzeninou na papírovém tácku. Tady je dostatek odpadkových košů a přiměřené množství laviček. Rozhledna je bez napojení sítí technické infrastruktury, to znamená, že voda je dovážena v kanystrech a osvětlení, provoz chladničky a ohřev občerstvení probíhá pomocí dieselového agregátu a plynové bomby. Nájemce rozhledny má smlouvu s městysem Louňovice pod Blaníkem a zvláštní povolení pro vjezd automobilem do chráněného území za účelem zásobování.

Z druhé strany Velkého Blaníka, na parkovišti nad obcí Kondrac u Krasovic je situace o něco lepší. Na parkovišti, jehož součástí je i autobusová krytá zastávka, jsou umístěny informační tabule včetně mapy, dřevěný stůl spojený s lavicemi (bez údržby) a dva odpadkové koše. Po přejití silnice Kondrac-Načeradec se dostaneme na nástupní místo naučné stezky „S rytířem na Blaník“ a turistické trasy značené červeně a zároveň na místo geologické expozice. Nástupní místo je označeno uvítacím panelem a dalšími naučnými panely a součástí geologické expozice je velký otevřený dřevěný altán v dobrém technickém stavu, kde jsou uvnitř po celém obvodu lavičky.

7.3. Srovnání zvolených částí v rámci CHKO Blaník

Sledované území je rozděleno na části dle hlavních střediskových obcí Kondrac, Pravonín, Vracovice, Ostrov, Městys Načeradec a Louňovice pod Blaníkem. Spolu s dalšími obcemi Kamberk, Miřetice a Hradiště tvoří svazek obcí pod názvem Blaník - svazek obcí, jehož předmětem je mimo jiné obnova místních komunikací a rozvoj turistiky. Při informačních schůzkách na obecních úřadech bylo zjištěno, že každá obec jedná sama za sebe, po svém a v rámci svých finančních možností. Ať už je to údržba komunikací, rozvoj turismu, ochrana památek, atd a s tím související shánění finančních prostředků. Každá obec sama za sebe žádá o dotace na své konkrétní projekty. Obce v tomto smyslu na sebe nejsou napojeny a vzájemně vázány.

Bylo zjištěno, že jednoznačně nejaktivnější obcí je Kondrac, kterou jednak prochází hlavní silnice do Louňovic pod Blaníkem směr Tábor a je křižovatkou nebo výchozím místem turistických tras. Obec Kondrac vybuodovala za finanční pomoci s dotacemi z Evropských fondů několik naučných stezek a cyklistických tras, z nichž ta nejvýznamnější je cyklistická trasa „Po stopách Blanických rytířů“. Tento projekt byl zaměřen na:

- přestavbu staré budovy obecního úřadu na ubytovnu s 18 lůžky v 5 pokojích a půjčovnou kol
- vytvoření cyklotrasy „Po stopách blanických rytířů“
- vytvoření naučné stezky „Kondrac – Krasovice – úpatí Velkého Blaníku“.

Dalším velmi úspěšným projektem jehož žadatelem byl Český svaz ochránců přírody Vlašim a partnery mimo jiné právě obce Kondrac a také Pravonín a Načeradec, byl „Kraj blanických rytířů“. Cílem tohoto grantového schématu bylo vytvoření a realizace koncepční propagace nově definovaného regionu cestovního ruchu Středočeského kraje – KRAJE BLANICKÝCH RYTÍŘŮ – na bázi rozvoje šetrného cestovního ruchu, vlídného k přírodě i místním obyvatelům. V rámci této lokality šlo o zcela chybějící službu propagace cestovního ruchu a vytvoření nové turistické oblasti včetně vytvoření nových turistických produktů. Oblast kolem bájně hory Blaník využívá svůj přírodní a architektonický potenciál ve spojení se známou legendou o blanických rytířích, kteří v této hoře sídlí. Region přijal název vycházející z legendy a propojuje všechny výstupy akce tímto tématem.

Výsledky projektu:

- výroba tiskových propagačních materiálů
- zajištění distribuce propagačních materiálů
- účast na veletrhu cestovního ruchu
- zajištění inzerce a publicity v tisku, internetu, příp.rozhlase
- vytvoření webových stránek

Další obcí v regionu, která se aktivně podílí na turismu je městy Louňovice pod Blaníkem. Na náměstí v zámku je infocentrum a muzeum, u náměstí má sídlo Správa CHKO Blaník. Louňovice, tak jako Kondrac, jsou křižovatkou turistických cest a městy (prostřednictvím nájemce) provozuje rozhlednu na Velkém Blaníku i parkoviště na úpatí hory.

Ostatní obce regionu nevykazují nějakou významnou činnost související s turismem kromě např. opravy kulturních památek.

Jak už bylo v předešlé kapitole řečeno, technický stav pozemních komunikací je různý s ohledem na charakter a druh komunikace. Pod každou střediskovou obec spadají komunikace ve velmi dobrém stavu, ale i části značně poškozené.

7.4. Návrh případných změn nebo úprav současných tras a jejich vybavenosti

Průzkumem bylo zjištěno, že se v zájmovém území CHKO Blaník nachází celkem 100,80 km značených tras určených pro turisty, přitom celé území má rozlohu 41 km², z toho je patrné, že síť tras pro turisty je naprosto dostačující. S ohledem na zachování ochrany přírody a vzácných chráněných území nebudou navrhovány další turistické trasy. Současný ráz zachovalé přírody a krajiny a „soukromí“ turistů by tak přestalo mít smysl.

Návrh změny je zaměřen na doplňkový inventář turistických tras. Místa s největší koncentrací turistů by měla být vhodně a dostatečně doplněna pro jejich pohodlí a potřeby například takto:

1) u parkoviště nad obcí Kondrac u geologické expozice a nástupního místa naučné stezky, turistické červené trasy a značené cyklotrasy umístit alespoň 4 x stůl s lavičkami ze dřeva, 5 x lavičku dřevěnou samostatnou, 5 x odpadkový koš dřevěný, stojany na kola

2) u parkoviště nad obcí Louňovice pod Blaníkem u výchozího místa na naučnou stezku a červenou turistickou trasu umístit (i na parkoviště samotné i přes silnici na výchozí bod tras) 4 x stůl s lavičkami ze dřeva, 5 x lavičku dřevěnou samostatnou, 5 x velký odpadkový koš dřevěný, stojany na kola.

3) na parkoviště na silnici Louňovice pod Blaníkem – Načeradec, u odbočky na osadu Karhule a cyklotrasu č. 0070, umístit 5 x stůl s lavicemi ze dřeva, 3 x odpadkový koš dřevěný, stojany na kola

4) vhodně doplnit pohledově exponovaná místa jednotlivých tras lavičkami, například naučná stezka Kondrac – Ostrov v jejím nejvyšším bodě umístit lavičky pro odpočinek, na rozcestí a zároveň křižovatce na silnici Louňovice pod Blaníkem – Veliš je velký prostor taktéž na kopci vhodný pro umístění odpočinkových míst.

8. Diskuse

Rekreace a turistika má v CHKO Blaník vesměs pozitivní vliv – návštěvníci poznávají přírodu a kulturně historické zajímavosti. Důležitý je hospodářský efekt. Příjmy z turistiky mohou významně posílit příjmy místních obyvatel (AOPK, 2007).

Další výhodou – pozitivním vlivem lesních cest a turistiky na nich je už samotné zdravotní působení lesa na člověka. Nacházejí se zde lesy smíšené, složené převážně ze smrkového, borového a dubového porostu. Tato struktura působí jako účinný filtr prachových částic v ovzduší. Poleno et al. (2009) uvádí, že 1 ha smrkového porostu dokáže zachytit až 30 t, borový až 35 t a bukový až 68 t prachu ročně. Borový porost zároveň výborně funguje jako biologický filtr, který snižuje počet bakterií v ovzduší. Samotná oblast CHKO Blaník vzhledem ke svému členitému terénu podporuje aktivní formu rekreace ve volné přírodě (cyklistika, turistika), čímž dochází ke zlepšování celkové zdravotní kondice lidí. Stále většího významu nabývá působení lesa na psychiku člověka, které výborně kompenzuje negativní vlivy současného hektického způsobu života.

Negativní vlivy turistiky v CHKO Blaník jsou shrnuty v následujících bodech:

- Vjezd cyklistů do PR Velký Blaník a PR Malý Blaník – ohrožení pěších turistů, eroze
- Vjezd motocyklů do PR Velký Blaník a PR Malý Blaník – po cestách i mimo – ohrožení pěších turistů a eroze
- Parkování pod Velkým Blaníkem – vjezd mimo silnice, odpadky, hluk
- Intenzivní pohyb turistů mezi parkovištěm pod Velkým Blaníkem u Louňovic pod Blaníkem a rozhlednou – sešlap, eroze, rušení zvěře, odpadky
- Nelegální jízdy osobních automobilů a motocyklů na Velký Blaník, vandalizmus
- Táboření mimo vyhrazená místa – v PR Velký Blaník a PR Malý Blaník i jinde, rozdělávání ohňů, odpadky (AOPK, 2007).

Výše uvedené negativní vlivy na faunu a flóru v CHKO Blaník jsou obdobného charakteru, jak bylo zjištěno ve studii Heert et al. (2003), kteří v severozápadním Švýcarsku hodnotili vnímání stavu lesa mezi cykloturisty a pěšími turisty.

Význam lesní dopravní sítě, což jsou veškeré pěšiny, přibližovací a odvozní cesty je na tomto území zcela zásadní. Podle výsledků průzkumu, který sice ukázal, že trasy pro pěší a cykloturistiku (značené i doporučené) vedou „jenom“ ze čtvrtiny po lesních cestách, se může zdát, že lesní cesty nejsou až tak vytiženy oproti třeba asfaltovým komunikacím (převážně pro cyklisty), ale nejatraktivnější a zároveň nejnavštěvovanější místo CHKO Blaník je Velký Blaník s rozhlednou a Malý Blaník, na které se lze dostat pouze po lesních cestách. V tomto případě to je téměř stoprocentní využití lesních cest (kromě půlkilometrového úseku z parkoviště nad Louňovicemi pod Blaníkem, kde se jde po louce na okraj lesa k úpatí Malého Blaníka). Režim Chráněné krajinné oblasti zakazuje do mnoha krásných míst vjezd autem, ale na kole nebo pěšky se smí téměř všude a právě po lesních cestách všeho druhu. Lesní cesty slouží všem, počínaje k obhospodařování lesa a odvoz dřeva, pro myslivost, pro sport a turistiku a pro houbaře, což je v tomto regionu velmi oblíbená činnost díky zdejším „bohatým nalezištím“.

Dne 9.2.2000 byl založen Dobrovolný svazek obcí Zakladatelskou smlouvou o založení zájmového sdružení obcí Načeradec, Louňovice pod Blaníkem, Pravonín, Kondrac, Vracovice, Veliš, Kamberk, Ostrov, Miřetice a Hradiště, tehdy pod názvem „Blaník – zájmové sdružení obcí“, a to za účelem spolupráce při řešení společných problémů a při obnově regionu, který je vymezen územní působností členských obcí. Od 16.12.2004 je svazek obcí zaregistrován na Krajském úřadě Středočeského kraje v Praze pod názvem „Blaník – svazek obcí“ se sídlem v Louňovicích pod Blaníkem a předmětem činnosti zaměřeným na spolupráci při řešení společných problémů týkajících se zlepšování života obyvatel a celkové obnovy mikroregionu. Většina území mikroregionu se nachází v nejmenší CHKO České republiky, v CHKO Blaník. Právě proto mezi jeho největší klady patří mimořádně zachovalá příroda. Od svého založení dobrovolný svazek obcí využívá peněz z Ministerstva pro místní rozvoj ČR a jeho Programu obnovy venkova a Programu rozvoje venkova. Tyto dotace obce využívají především na obnovu místních komunikací, rozvoj občanské vybavenosti, úpravy veřejného prostranství, obnovy významných památek, rozvoj sportu a volnočasových aktivit (Vracovice, 2011).

Strategické cíle mikroregionu BLANÍK

I. návštěvnicky atraktivní území

zlepšení turistické infrastruktury, zlepšení značení v krajině, propagace a marketingu cestovního ruchu, péče o památky, zvýšení krajinářského faktoru

II. území atraktivní k trvalému pobytu

rozvoj bydlení, dobudování technické infrastruktury, zajištění obnovy a trvalé údržby silniční sítě, zlepšování života na vesnici zkvalitňováním občanské vybavenosti, zlepšení kvality životního prostředí a trvalá péče o něj

III. podnikatelsky atraktivní území

Stabilizace tradiční a zemědělské výroby, rozvoj aktivit s předpokladem růstu, vznik nových pracovních míst, rozvoj malého a středního podnikání, vznik nových podnikatelských lokalit

IV. území se zdravým sociálním rozvojem a sociální komunikací

podpora regionální kultury, optimální rozložení služeb ve zdravotnictví a sociální sféře (Vracovice, 2011).

Ze strategických cílů mikroregionu Blaník je zřejmé, že by se měla a mohla turistika a sport v tomto území dále rozvíjet. Velký důraz by měl být kladen na udržování a doplnění inventáře již existujících tras, pro komfort a pohodlí turistů. Při procházení jednotlivých tras bylo zjištěno, že si turista nemá kde zavázat boty, upravit oděv, napít se... atd., vše se odehrává ve stoje nebo na zemi. Chybí zde lavičky pro občerstvení a odpočinek, tvůrci tras by měly hodnotit i to, že dospělý člověk na kole trasu přejede třeba za hodinu, ale rodina s malými dětmi ujde tu samou trasu za celé odpoledne a právě k tomu by měly být trasy doplněny vhodným zázemím.

Návrhy požadavků, úprav tras a mobiliáře by bylo vhodné zjišťovat pomocí např. dotazníků, monitorováním návštěvníků tak, jak to ve své studii uvádí Janowski a Becker (2002).

Dle sdělení vedoucího stavebního úřadu Vlašim je vydáno pravomocné územní rozhodnutí o umístění stavby pro stavbu pod názvem: "Nástupní místo

naučné stezky S rytířem na Blaník“ a už je i podaná žádost o vydání stavebního povolení na tuto stavbu. To znamená, že geologická expozice bude o několik metrů posunuta a na jejím místě bude postavena budova dispozičně obsahující infocentrum, WC a občerstvení pro turisty, v podkroví jsou navrženy výstavní prostory. Součástí stavby bude i rozšíření kapacity stávajícího parkoviště. Investorem stavby je Český svaz ochránců přírody Vlašim. Touto stavbou se celá oblast určitě zviditelní a díky vhodnému a tolik potřebnému zázemí i přiblíží turistům.

V dnešní době je sice trend vychovávat turisty tak, že co si s sebou do přírody přinesou, to si také odnesou, ale pochopitelné je to třeba v Krkonošském národním parku, kde není možnost příjezdu svozových vozidel pro odpad, nikoliv v místech, kde vede komunikace a jezdí po ní automobily svozu komunálního odpadu zcela běžně. I tímto by se měli zřizovatelé turistických tras a míst vážněji zabývat.

9. Závěr

Chráněná krajinná oblast Blaník je velmi oblíbenou lokalitou využívanou nejen obyvateli Podblanicka k prožití volného času v průběhu celého roku a to díky neporušené přírodě a jejím krásám. Stoupající tendenci mají hromadné výstupy na Velký Blaník, například každoročně 30.4. na „čarodějnice“ a především oblíbené silvestrovské a novoroční výstupy, které už lze nazvat masívní akcí s obrovským počtem lidí. Další dnes už každoroční tradicí je akce - výlet na kolech po cyklotrase „Po stopách blanických rytířů“, která má na startu různě dlouhé trasy různé náročnosti.

Hlavním cílem práce byl průzkum pozemních komunikací s využitím pro sportovní a rekreační aktivity. Bylo zjištěno, že oblastí vede, s ohledem na její malou rozlohu, přiměřeně dostačující síť turistických tras, moderních naučných stezek i tras pro cyklisty. Lokalita je dobře dostupná pěšky, na kole i automobilem, je zde i možnost ubytování při dlouhodobějším pobytu včetně zajištění stravovacích služeb.

Lesní dopravní síť je pro turistiku této oblasti velmi důležitá a hojně užívaná, je v uspokojivém technickém stavu (je vhodně upravená a udržovaná jak pro jízdu návrhovými vozidly, tak pro užívání turistů).

Dalším z cílů práce byl i případný návrh změn a úprav současných turistických tras. Zde musím zkonstatovat, že bych o žádných nových trasách pro pěší a cykloturisty vůbec neuvažovala, ale apelovala bych na zřizovatele, majitele a provozovatele, aby se snažili v rámci svých finančních možností zvelebit a udržovat již stávající trasy v co nejlepším stavu a pro co největší pohodlí turistů. Určitě bych doporučila doplnění jednotlivých tras odpočívadly v podobě stolů s lavicemi (třeba i se zastřešením), a umístění stojanů na kola, to vše pro občerstvení a odpočinek turistů v průběhu trasy, dále umístění laviček, stojanů na kola a dostatek odpadkových košů na výchozí a konečná místa turistických tras.

10. Seznam literatury

1. **AOPK, 2014.** Správa CHKO Blaník. *Agentura ochrany přírody a krajiny*. [online] 2014. [Cit. 25. 1 2014.]. Dostupné z: <http://blanik.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti>.
2. **AOPK, 2009.** Jak savět v CHKO Blaník aneb jak žít a nechat žít krajinu. *Jak savět v CHKO Blaník aneb jak žít a nechat žít krajinu*. místo neznámé : Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2009.
3. **AOPK, 2007.** *Rozbory chráněné krajinné oblasti Blaník*. Louňovice pod blaníkem : Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2007.
4. **Blaník, Správa CHKO, 2008.** *Chráněná krajinná oblast Blaník*. místo neznámé : Reppress, 2008. Chráněná krajinná oblast Blaník.
5. **cemba. 2001.** Cemba. *Cemba*. [online] 2001. [Cit. 3.1.2014]. Dostupné z: www.cemba.eu/zakony-a-normy/nazvoslovi-silnic-a.
6. **cykloserver, 2014.** cykloserver. *cykloatlas on-line*. [online] 2014. [Cit. 11. 3 2014.] Dostupné z: <http://www.cykloserver.cz/cykloatlas/#pos=49.63731P14.84774P15,>
7. **Česko.** Zákon č. 114 /1992 ze dne 25.3.1992 o ochraně přírody a krajiny. In: *Sbírka zákonů České republiky. 1992*, částka 28, [666-689 s]. Dostupné také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=114/1992&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
8. **Česko.** Zákon č. 13/1997 ze dne 21.2.1997 o pozemních komunikacích. In: *Sbírka zákonů České republiky. 1997*, částka 3, [47-61]. Dostupné také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=13/1997&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
9. **ČSN 73 6108, 1996.** *Lesní dopravní síť*. Praha. Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 1996. 27 s. Třídící znak 736108.
10. **Heer, Claudia, Hans-Peter Rustelholz a Bruno Baur., 2003.** Forest Perception and Knowledge of Hikers and Mountain Bikers in Two Different Areas in Northwestern Switzerland. *Environmental Management*. 2003-6-1, vol. 31, issue 6, s. 709-723. DOI: 10.1007/s00267-003-3002-x.
11. **Hrala, V., 2002.** *Geografie cestovního ruchu*. 4. upravené vydání. Praha : Idea Servis, 2002. str. 175. ISBN 80-85970-36-8.
12. **Hušek, Jiří and Vitek, Ondřej, 2013.** Časopis ochrana přírody. *Časopis ochrana přírody*. [online] 2013. [Cit. 3 21, 2014.]. Dostupné z:

<http://www.casopis.ochranaprirody.cz/zvlastni-cislo/jak-na-rekreaci-a-sport.html>.

13. **Janowski, D. a Becker, G., 2002.** Recreation in urban forests: monitoring specific user groups and identifying their needs with video and GIS support. *Monitoring and management of visitor flows in recreational and protected areas. University of Vienna, Vienna, Austria, 2002, 296-301.*
14. **KČT, c 2011-2014.** Klub českých turistů: Turistické značení KČT. [online] 2011-2014. [Cit. 19.1.2014]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/cms/turisticke-znaceni-kct>.
15. **KST, 2014.** Klub slovenských turistov: Klub slovenských turistov. [online] 2014. [Cit. 13.3.2014]. Dostupné z: <http://www.kst.sk/index.php/o-nas>
16. **Kol., 2001.** Doporučené zásady pro zřizování, značení a údržbu naučných stezek a pro zřizování bodových informačních panelů. místo neznámé : MMR ČR, KČT, MŽP ČR, 2001. str. 5.
17. **Ložek, V., Kubíková, J. and Špryňář, P. et al., 2005.** *Střední Čehy: In: Mackovčín P. a Sedláček M. (eds): Chráněná území ČR, svazek XIII.* Praha : Agentura ochrany přírody a krajiny a EkoCentrum Brno, 2005. p. 904.
18. **Mejstřík, V., 2003.** *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost.* 3. vydání. Praha : Academia, 2003. str. 648. ISBN 80-200-1080-7.
19. **Ministerstvo dopravy, 2013.** Technické podmínky č. 179. *Navrhování komunikací pro cyklisty.* 2013. str. 25.
20. **Moravec, J., 2010.** Občanská sdružení: Zpřístupňování zajímavých lokalit turistům. [online] 2010. [Cit. 2.2.2014]. Dostupné z: <http://www.casopis.ochranaprirody.cz/zvlastni-cislo/obcanska-sdruzeni.html>
21. **Obec Kondrac, 2014.** Obec Kondrac. *Naučné stezky.* [online] 2014. [Cit. 20.2.2014]. Dostupné z: <http://www.kondrac.cz/naucne-stezky/naucne-stezky.php>
22. **OPENSTREETMAP, 2014.** OPENSTREETMAP. *Relace: CHKO Blaník.* [online] 2014. [Cit. 22. 3 2014.]. Dostupné z: <http://www.openstreetmap.org/relation/2022064>).
23. **Orieška, J., 2010.** *Služby v cesovním ruchu.* Praha : Idea Servis, 2010. str. 408. ISBN 978-80-85970-68-5.
24. **Pešout, P., 1997.** Zvláště chráněná území. Brno: Regionální sdružení Českého svazu ochránců přírody. *Veronica pro Správu CHKO Blaník, 1997,* s. 20.

25. **Přemysl, 2011; c 2006.** Louňovice pod Blaníkem. *Louňovice pod Blaníkem*. [online] 2011; c 2006. [Cit. 1. 4 2014.]. Dostupné z: <http://www.lounovicepodblanikem.cz/rozhledna/foto.php?ctg=21>.
26. **UHUL, 2014.** *Geoportál UHUL: Mapy OPRL*. [online] 2014. [Cit. 12.3.2014]. Dostupné z: <http://geoportal1.uhul.cz/OprlMap>.
27. **Vracovice, 2011.** Obec Vracovice: *Obec Vracovice*. [online] 2011. [Cit.15. 02 2014.]. Dostupné z: <http://www.obecvracovice.cz/index.php/mikroregion-blanik>.
28. **Wikipedia, 2014.** Lesní cesta. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 2014. [cit. 27.9.2013]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Lesn%C3%AD_cesta

11. Přílohy

Seznam příloh:

Příloha č.1 – foto rozhledna na velkém Blaníku

Příloha č.2 – foto turistický rozcestník

Příloha č.3 – geologická expozice na úpatí Velkého Blaníka, nástupní místo naučné stezky „S rytířem na Blaník“, červené turistické trasy a doporučené cyklotrasy

Příloha č.4 – parkoviště nad obcí Kondrac – neudržovaný inventář

Příloha č.5 – foto turistický rozcestník, konec značené cyklistické trasy č.0070

Příloha č.6 – foto poškození povrchu značené cyklotrasy č.0070 Karhule – Lesáky

Příloha č. 1: foto rozhledna na Velkém Blaníku

(zdroj: (Přemysl, 2011; c 2006))

Příloha č.2: turistický rozcestník

(zdroj_autor)

Příloha č.3: foto geologická expozice na úpatí Velkého Blaníku, nástupní místo naučné stezky „S rytířem na Blaník“, červené turistické trasy a doporučené cyklistické trasy

Příloha č.4: foto parkoviště nad obcí Kondrac – neudržovaný inventář

(zdroj: autor)

Příloha č. 5: foto: foto turistický rozcestník, konec značené cyklistické trasy č.0070

Zdroj: autor

Příloha č. 6 - foto poškození povrchu značené cyklotrasy č.0070 Karhule – Lesáky

Zdroj: autor